

Upraviteljsko: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
 Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
 Inzeratni oddelek: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
 Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
 Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštočkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118
 IZKljučno ZASTOPSTVO za oglase iz Kr. Italije in inozemstva ima
 Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
 Naročnina znaša mesečno Lir 18,—
 za inozemstvo vključno s ponedeljskim jutrom Lir 36.50.

Uredništvo:
 Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5. — Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.
 CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estera:
 Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

Forte attacco ad un convoglio nemico

Un piroscafo da 12.000 tonn. affondato, un altro da 7.000 tonn. danneggiato, un terzo mercantile silurato nel golfo di Tunisi — Il porto di Biserta ed importanti obbiettivi a sud di Giaffa (Palestina) bombardati

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 23 giugno 1943-XXI il seguente bollettino di guerra n. 1124:

Nostrì aerosiluranti hanno attaccato un convoglio nemico lungo le coste dell'Africa settentrionale affondando un piroscafo da 12.000 tonn. e danneggiandone un altro da 7.000; un terzo mercantile veniva silurato nel golfo di Tunisi.

Il porto di Biserta ed obbiettivi stradali e ferroviari a sud di Giaffa (Palestina) sono stati bombardati da nostre formazioni aeree.

Velivoli avversari hanno effettuato azioni di bombardamento e mitragliamento su Salerno, Castel Vetrano, Milazzo e Olbia.

Sono segnalati danni e perdite a Salerno. Le batterie contraeree di Olbia facevano precipitare in fiamme un apparecchio ad oriente di Castel Sardo. Durante le incursioni su Reggio Calabria

e Messina di cui ha dato notizia il Bollettino n. 1123 due quadrimotori risultano abbattuti dalla caccia nazionale.

Nota: Nelle azioni di siluramento citate dal bollettino odierno si sono particolarmente distinti i seguenti piloti: Tenente Veroni Orlando da Milano e Sergente Maggiore Cozzi Carlo da Olgiate Olona (Varese), che hanno affondato 12.000 tonn.

Tenente Malgoli Ruggero di Milano e Sergente Spina Vincenzo da Milano che hanno colpito il mercantile da 7.000 tonn.

Nelle incursioni su Salerno di cui da notizia il bollettino odierno si deplorano tra la popolazione 41 morti e 57 feriti. Le perdite della popolazione a seguito dell'azione nemica nella zona dello stretto di Messina di cui il bollettino di ieri sono state complessivamente accertate a Villa S. Giovanni e a Bagnara Calabria 5 morti e 55 feriti.

Mečan napad na sovražni konvoj

12.000-tonski parnik potopljen, 7.000-tonski parnik poškodovan in en trgovski parnik torpediran v Tuniskem zalivu — Pristanišče Bizerta in važni cilji južno od Jafe v Palestini bombardirani

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 23. junija naslednje 1124. vojno poročilo:

Naša torpedna letala so napadla sovražni konvoj vzdolž obale severne Afrike in potopile 12.000-tonski parnik in poškodovale nekoga drugega 7.000 tonskega, tretji trgovski parnik je bil torpediran v Tuniskem zalivu.

Niše letalske skupine so bombardirale pristanišče Bizerta ter cestne in železniške cilje južno od Jafe v Palestini.

Sovražna letala so bombardirala in obstreljevala s strojnimi mesti Salerno, Castelvetrano, Milazzo in Olbijo. V Salerno beležijo škodo in izgube.

Protiletalske baterije v Olbiji so zrušile v plamenih eno letalo vzhodno od Castell Sarda.

Med letalskimi napadi na Reggio Calabria in Messina, o čemer je poročalo vojno

poročilo št. 1123, so naši lovci sestrelili dve štirimotorni letali.

Pripomba: V torpednih akcijah, ki jih omenja današnje poročilo, sta se posebno odlikovala letalca: poročnik Veroni Orlando iz Milana in narednik vodnik Cozzi iz Olgiate Olone (Varese), ki sta potopila 12.000 ton ladjevja.

poročnik Malgoli Ruggero iz Milana in narednik Spina Vincenzo iz Milana pa sta zadela 7.000-tonski trgovski parnik.

Zaradi letalskih napadov na Salerno, o čemer poroča današnje vojno poročilo, je obžalovati med prebivalstvom 41 smrtnih žrtev in 57 ranjenih.

Izgube prebivalstva zaradi sovražnega napada na področje Messinske ožine, o čemer je poročalo večeršnje vojno poročilo, je bilo skupno ugotovljenih 5 mrtvih in 55 ranjenih v Villi San Giovanni in Bagnari Calabria.

Visoko nemško priznanje

Rim, 22. jun. s. Nemški veleposlanik v. Makensen je v poslanstvu sprejel imejtelja zlato kolajne Eksk. Amilcara Rossija, državnega podtajnika v predsedništvu ministrskega sveta kateremu je izročil veliki križ reda nemškega orla, ki mu ga je podelil Hitler. Nadalje je izročil podtajniku PNF Alessandru Tarabiniju zaslužni križ I. razreda z zvezdo, ter visoka nemška odlikovanja nadaljnjim hierarhom PNF v priznanje tovariškega sodelovanja v okviru fašistične in narodno-socialistične stranke.

Potovanje Filova po Traciji

Sofija, 23. jun. s. Predsednik vlade Filov je na svojem inspekcijskem potovanju po egejski Traciji izjavil, da je zelo zadovoljen z razširjenjem in utrditvijo bolgarske oblasti na tem področju. Razen tega, je dejal, se tu dela z vso silo, da bi se zboljšal gmetni položaj prebivalstva.

dogovor

Bolgarsko-financijski pravni

Sofija, 23. jun. s. V Zagreb je odpotovala bolgarska delegacija, ki bo sklenila pravni dogovor med Hrvaščino in Bolgarijo.

Opozicija proti Curtinovi vladi v Avstraliji

Lorenzo Marquez, 22. junija. s. Iz Camberre poročajo o nekaj optimističnih Curtinovih izjavah o vojaškem položaju Avstralije zlasti glede tega, da se v sedanjem času ne da z uspehom napasti avstralska celina. Te besede so pa v krogih opozicije izzvale veliko nezadovoljstvo, ker smatrajo predsednikove izjave za zelo neprevidne, zaradi česar so opozicijonci vložili v zbornici predlog o nezaupnici vladi. Curtin očitno pozablja, da se drži na oblasti samo zaradi glasov tveh neodvisnih poslancev, s katerimi je l. 1941 komaj dosegel večino v zbornici. Prav za prav ti imel predsednik mnogo razloga, da se boji vprašanja zaupnice. Zato je izjavil na konferenci tiska, da ne bo odredil začetka zasedanja zbornice, dokler predlog o nezaupnici ne bo umaknjen.

Naraščajoče pomanjkanje živil na Srednjem vzhodu

Ankara, 22. junija. s. Angleškoameriški svet za oskrbo Srednjega vzhoda, ki posluje v Kairu, je javil posameznim zainteresiranim državam, da morajo poslej določiti načrt za notranjo in meddržavno razdelitev dobavljenih živil, kajti letos ne bosta niti Velika Britanija niti Amerika izvršili nikakih dodatnih dobav. Egipt, ki je bogata dežela Srednjega vzhoda, bo moral naznaniti vse svoje živilske zaloge angloameriškim oblastem, ki bodo določile količine, potrebne za pomoč drugim državam.

Krvavi izgredi v Detroitu

Buenos Aires, 23. junija. s. Med 23 žrtvami izgredov v Detroitu je bilo 20 črncov. Aretiranih je bilo 1300 prebivalcev, ki so obdolženi, da so sodelovali v krvavih pretepih. 85 odstotkov teh je črncev. Zupan v Detroitu trdi, da so izgube povzročili črni delavci, ki so prišli iz južnih držav.

Dve leti vojne z Rusijo

Cilj osnih sil je slej ko prej, da se onemogoči boljševizmu uničenje evropske omike

Berlin, 22. jun. s. Kaj bi bilo danes z Evropo, če ne bi pred dvema letoma protiboljševska križarska vojska narodov Ost in njihovih zaveznikov prekoracila vzhodnih mej kontinenta in zadala prvi hud udarec sovjetski množici, ki se je pripravljala za napad. To je glavni predmet obširnih poročil vsega tiska v Nemčiji, ki se spominja druge obletnice protiboljševske vojne.

Völkischer Beobachter piše, da so se evropski narodi zedinili v borbi proti skupnemu sovražniku, ki je hotel uničiti tisočletno zapadno civilizacijo. Borba se je v nasprotju s pričakovani sovjetskih vojaških šefov sprožila in se nadaljevala na sovjetskem ozemlju in ne v središču kontinenta. Izgube, ki so bile nasprotniku v teh dveh letih zadane, so strahovite. Borba se nadaljuje, žilavo se pobija sovražnik, ki ga podžiga gnev in ki ga podpirajo znatne dobove z vojnimi potrebščinami. Proti njemu se upirata hrabrost in sposobnost nemških in zaveznikovih vojakov, katerim se bo zmaga gotovo nasmejala, čeprav se morajo včasih boriti s številno premočjo.

To je kategorični imperativ za vse narode Evrope, piše »Börsenzeitung«, ki so že od pričetka zaslužili nevarnost. Boljševizem smatra Evropo za področje, ki bi mu lahko odprlo pot do njegovih ekspanzijskih stembelj na svetu. »Deutsches Allgemeine Zeitung« piše, da sedaj ni več mogoče razlikovati in ločevati nasprotno kolicijo kot dve določeni celoti. Angloameriško-ameriška plutokracija in boljševizem enako ogražata Evropo in sta soglasna v načrtih za podjarmljenje Evrope. Trojica Churchill, Roosevelt, Stalin je sedaj tako tesno povezana v tovarštvu, da je sleherni vojni akcija čet Osi in zaveznikov ne glede na številna bojišča vedno in splošno v prid skupne stvari ter predstavlja zato odločilni korak k zmagi evropske skupnosti. Podobne komentarje čitamo v listu »Zwölfuhrblatt« in v listu »Morgenpost«, ki pripisuje že izražena načela političnega sodelavca nemške poluradne agencije in omenjata, da je tudi danes kakor pred dvema letoma cilj, ki ga je treba doseči, preprečiti uničenje evropske omike z moskovskim barbarstvom.

Monakovo, 22. jun. s. Münchenere Neueste Nachrichten se spominjajo druge obletnice vojne proti Rusiji in spremenjivega

poteka vojnih dogodkov teh dveh let borbe. List naglašja, da je Hitler l. 1941 odločil napad na Anglijo, da bi onemogočil napad sovjetskega orjaka, ki je imel namen za hrabro napasti Evropo. Ta Hitlerjev ukrep je evropski celini prihranil mnogo težkih nesreč. Boljševiki, pravi list, so bili pripravili pravo zasodo Evropi in potrdilo o tem so dali dogodki prve vojne zime, ko so nemške čete v 10 slihih bitkah uničile ogromno rusko vojsko prve linije, prišle do vrat Moskve in Petrograda ter se znašle pred novo takisto silno rezervno vojsko Rusov. Ta se je borila z novim orožjem in je uporabljala nova bojna sredstva, ki si jih je bila pripravila v letih mru v najgloblji tajnosti.

To kritično stanje pa je bilo premagano s težkimi žrtvami in prodiranje se je nadaljevalo v poletnih mesecih. Naslednje zimo pa so Rusi zbrali vse svoje razpoložljive sile ter skušali prevretni vso vzhodno fronto. Tudi to pot je bila kriza premagana in danes stoji vzhodna fronta nasproti rdečemu besu kot nepremagljiva trdnjava. Si dvoma, da se bo borba obnovila za dosedaj odločitve brez vsakega kompromisa. Boljševiška grožnja na vzhodni fronti mora biti popolnoma odstranjena, pravi list, zato moramo biti pripravljene, da se bjezimo proti sovražniku, čigar sil ne precejujemo, pa jih tudi ne smemo podcenjevati. Sovražnik je v preteklih dveh letih pretepel grozovite izgube ljudi in vojnega blaga, ki so zmanjšale njegovo moč. Treba bo še velikih naporov in žrtev, toda te nas bodo privedle do zmage.

Bern, 22. jun. s. Vest, ki jo je razširil list »Daily Express«, je spominske vrednosti za dve leti rusko-nemške vojne ter dragocena pričla točnosti števil, ki jih je objavil Berlin. List izjavlja v dopisu nekoga sodelavca, ki je prebival 15 mesecev v Rusiji, da je Sovjetska zveza izgubila v dveh letih vojne 30 milijonov ljudi, vstevši mrtve, ranjene, ujetje itd. Dopisnik je odgovoril lažnim trditvam anglikanskih škofov, ko je izjavil, da bi bila popolna znota smatrati, da uradna Rusija lahko postane zopet krščanska, in je dodal, da noben član komunistične stranke ne bo nikoli mogel postati kristjan.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Prihod Visokega komisarja Ekscelence dr. Giuseppa Lombrasse v Ljubljano

Eksk. dr. Giuseppu Lombrasse, novemu Visokemu komisarju Ljubljanske pokrajine, ki je te dni prispel v naše mesto — vdani pozdrav z najlepšimi željami prebivalstva pokrajine.

Hudi letalski spopadi v zapadni Evropi

Sestreljenih je bilo 92 sovražnih letal — Odbit napad na nemški konvoj

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 23. jun. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo dones naslednje poročilo:

Z vzhodne fronte poročajo samo o krajevnem bojnem delovanju.

Letalstvo je napadalo letalska oporišča in oboještvene tovarne v sovražnikovem zaledju ter zažgalo v Finskem morskem zalivu tri obalne prevozne parklice.

Angleške in ameriške letalske sile so izvedle večeraj in preteklo noč več težkih napadov na mesta v zapadni Nemčiji in v zasedenih zapadnih predelih. Posebno v stanovanjskih okrajih mest Oberhausna in Mühlheima (Porurje) so nastala znatna razdejanja. Prebivalstvo je imelo večje izgube.

V popoldanskih urah dne 22. junija je na morju pri Sheweningenu mečan oddelek angleških bombnikov in torpednih letal brezuspešno napadel nemški konvoj. Zaščitne enote ter protiletalsko topništvo na trgovskih ladjah so sestrelile 7 napadajočih letal. Konvoj je prispel polnoštevilen v namembno luko.

Vseh je bilo med napadi večeršnjega dneva in zadnje noči po doslej prispelih vesteh zopet sestreljenih 92 sovražnih letal, med njimi najmanj 75 štirimotornih bombnikov. Izgubljena so bila 3 lastna letala.

Nemška bojna letala so bombardirala v noči na 23. junija posamezne cilje na področju Londona.

Žrtve letalskega napada na Le Creusstove tvornice

Berlin, 23. jun. s. Doznava se iz pooblaščenega vira, da je število žrtev zaradi britanskega bombardiranja proti tvornicam Le Creusot naraslo na 276 mrtvih. Ta številka pa se bo verjetno še povečala, kajti mnogo trupel je še pod ruševinami.

Ob Južni Afriki potopljen angleški parnik

Lorenzo Marquez, 22. junija. s. Iz Kapštata poročajo, da je podmornica Osi potopila pred pristaniščem angleški parnik. Samo del posadke je bilo mogoče rešiti.

Hud potres v Turčiji

Nad 7000 ranjenih — število smrtnih žrtev še ni ugotovljeno — Veliko razdejanje

Ankara, 22. junija. s. Po nadaljnjih vesteh glede potresa v nekaterih turških področjih se doznava, da znaša število ranjenih 7000. Mrtvih še ni bilo mogoče prešteti. Iz področja Adapazarija so ranjene prepeljali v Izmit in jih spravili v bolnice in šole. Kakor vedno po velikih potresnih sunkih, so tudi to noč divjale nevihte, ki so še poslalsale položaj prizadetih. Doznava se nadalje, da so občutili lahke potresne sunke skoraj v vsej Anatoliji. Zelo hudo škodo so utrpeli tudi kraji Keyde Hendek in Arifiye. Koliko žrtev je bilo v teh krajih, se še ne ve. Tudi v Ankari, Smirni in Boru so čutili močne potresne sunke. Telefonske zveze med Carigradom in prizadetimi kraji so še vedno prekinjene. Opozovalnica v Carigradu je objavila, da je bil potres mnogo jačji, kakor potres, ki je pred tremi leti porušil mesto Elsidžan.

Carigrad, 22. junija. s. Po zadnjih vesteh, ki so prišle iz krajev kjer je bil potres, naj bi doslej našli 1304 mrtve. Mnoga trupla so se pod ruševinami.

Ankara, 22. junija. s. Ob potresu, ki je opustošil nekatera ozemlja Turčije, poroča posebni dopisnik anatolske agencije iz Adapazarja naslednje: Že po prvih vesteh se zdi, da je nesreča mnogo hušja in obsežnejša, kakor so mislili prvi trenutek. V Adapazarju so le redka posojja ostala

neprizadeta. Guvernerjeva palača ter mnogo javnih in zasebnih poslopj je le še kup razvalin. Mnogo je mrtvih. Doslej došle vesti pravijo, da je samo v omenjenem mestu nad 200 mrtvih, ranjenih pa nad 245. Tudi okoliške vasi imajo mnogo žrtev. Potres so zabeležili tudi v pokrajini Hendek. V samem mestu istega imena je najmanj 100 mrtvih in kakih 30 ranjenih. Vlada je v prizadete pokrajine poslala mnogo pomožnih vlakov, ki so ranjene prepeljali v Carigrad in v Ismid.

Dawies o bedi v Rusiji

Buenos Aires, 22. junija. s. Na neki konferenci v Colombu (Ohio) je imel bivši ameriški poslanik v Rusiji Dawies govor, v katerem je trdil, da bi bili Anglosasi brez ruske pomoči v zelo slabem položaju. Tako tudi brez Rusije ne moremo delati načrtov za trajen mir, je dejal govornik. Govorec o notranjem položaju v Sovjetski zvezi je povedal Dawies, da se v notranjosti Rusije razločno opažata bolelost in žalost naroda. Vojaške in civilne izgube se štejejo na milijone. Skoro vsaka družina je izgubila kakega svojega člana. Omejitve vseh vrst so zelo težke in racionalizacija živil je silno strogo. Govorec o Stalingradu je Dawies dejal, da se ne morejo popisati strahote, ki jih odkriva pogled na mesto.

Usodna izbira: zmaga ali boljševiška zmeda

Zaupanje berlinskih opazovalcev v ugoden razvoj vojne

Berlin, 23. jun. Zmaga ali boljševiški kaos, to je usodna izbira, ki se od pretekle zime svarljivo pojavlja kot opozorilo na letakah v vseh nemških mestih. In to je tudi vodilni ton nemških komentarjev ob drugi obletnici vojne na Vzhodu. Na drugi strani pa manifestacije, ki so bile ob tej priliki v anglosaskem taboru, še bolj poudarjajo pred očmi evropskega sveta usodno alternativo, in sicer tako jasno, da tudi berlinski opazovalci na to opozarjajo.

Te manifestacije so namreč potekle v znamenju odvrtnega prilizništva, ki se izraža v ponižnem poklekanju in slavospevih, ki so polni občudovanja in vdanosti za boljševizem in ki v bistvu na pretresljiv način odkrivajo, kako se Anglieži že zavedajo svoje nemoči nasproti Moskvi in kako so se že podvrgli Stalinovi volji. V Berlinu je jasen občutek, da hočejo britanski voditelji s tem pretiranim poveličevanjem sovjetskega vojaškega doprinosu opravičiti pred javnostjo politične koncesije, ki so jih morali napraviti Stalinu in ki se morejo označiti kot veleizdajo v škodo Evrope.

Na te prilizne manifestacije je Stalin tudi pot odgovoril s hladnim curkom, ko je spet opozoril zaveznike na dolžnost, da naposed vendarle otvorijo drugo bojišče v Evropi. Namig na to, in sicer precej nesramen, je v izrednem poročilu, objavljenem v Moskvi, ki na svoj način podaja bilanco teh dveh let vojne. Moskva namreč poudarja dobesedno: »To je ugoden trenutek, da se odpre drugo celinsko bojišče in ruski narod je prepričan, da bi moglo drugo bojišče danes naglo voditi k skupni zmagi.«

Vse druge trditve v izrednem poročilu so prave nesmisli o nemških izgubah: 56 tisoč topov, 42.000 tankov in 34.000 letal, namreč približno iste številke, ki po nedavnem uradnem poročilu predstavljajo boljševiške izgube. V Berlinu smatrajo, da se ne izplača demantirati te nesmiselne trditve. Isto velja tudi glede ostalih števil. Po moskovskih trditvah bi sovjetske izgube orožja ne znašale niti dve tretjini nemških izgub. Rdeča vojska naj bi bila izubila med mrtvimi in ujetimi samo 4.200.000 mož nasproti 6 milijonom in pol mrtvih ali ujetih Nemcev.

Vojska razmotrivanja, ki jih je mogoče čitati v nemških listih, poudarjajo, da je nasproti tako pomnemu sovažniku, kakršnega je boljševiški, trajanje vojne podrejena pomena. Važen je le končni izid in v tem pogledu ne more biti nobenih dvomov. Neki list spominja, da so nemške vojske v zadnji svetovni vojni uklo-

nile Ruse šele po treh letih in pol borb, ko so uresničile neprimerno manjše teritorijalne uspehe kakor v teh dveh zadnjih letih. Res je, da so boljševiki v zadnjih zimah dokazali, da so se zelo mnogo naučili od nemške strategije, vendar je bistveni čimtelj sovjetske strategije ostala množica, obremen s pretresljivim in strahotnim zaprtjem ljudi in vojnih potrebščin. Tako piše »Deutsche Allgemeine Zeitung«, da sta poslednji dve sovjetski zimski ofenzivi veljali boljševike več kakor prvi dve nemški ofenzivi. Jasno je, da se to krivolono izražanje ljudi ne more neskončno nadaljevati. Borba na vzhodu že dolgo ne pozna onega naglega ritma in čudovitega zaleta prvih nemških vojevanj v tej vojni. Ako hočemo obvladati boljševike, piše list, se moramo obrniti z energijo in hladnokrvnostjo, predvsem pa z vztrajnostjo in potrpežljivostjo.

»Börsezeitung« piše: Mi vsi se nagibamo k temu, da presojamo položaj na vzhodu z vidika obeh zimskih ofenziv, to pa je zmotno. Uspoštovati moramo splošni položaj borbe in primerjati današnji položaj s položajem z dne 22. junija 1941. Iz te primerjave je razvidno, da je splošno stanje povsem jasno nam v prid, navzlic utrpelim udarcem, razočaranjem in izgubam. Najmogočnejša vojska, ki jo je svet kdaj koli videl in ki se je dve leti pripravljala, da bi navalila na Nemčijo in vdrla v Evropo, je bila vržena kakih tisoč kilometrov nazaj. Britanska propaganda misli, da lahko spominja na razna nemška prerokovanja, ki da so jih sproti ovrгла dejstva. Minister dr. Göbbels je že pred nekaj dnevi zapisal v reviji »Das Reich«, da nihče ni nezmotljiv. Sicer pa, pripominja »Nachtausgabe«, nismo nikdar izjavili, da hočemo potisniti sovjetsko vojsko do Urala ali v Sibirijo. Nemško poveljništvo se ni nikdar mislilo utopiti v ogromnem ruskem prostoru, pač pa se je z nemške strani vedno slišalo, da je treba nadaljevati borbo, dokler ne bo boljševizem prenehal obstojati kot vojaški čimtelj in kot grožnja za Nemčijo in celino. Ta cilj še ni dosežen. Ta naloga še vedno zahteva uporabo vseh razpoložljivih sil in nove velike žrtve, toda zelo smo se že približali cilju. Sovražnik je v položaju oblegane vojske, ki je navzlic slučajnim zmagam prisiljena obupno se boriti, da si ohrani svoje življenje. Zato bi bilo otroče, ako bi se vpraševali, kje bi morda že bili danes, ako ne bi bilo Stalingrada in ostalih neuspehov, ki so neizbežni v vsaki vojni. Bolje je, ako se vprašamo, kje bi bili, ako bi Hitler 22. junija 1941 ne bil prehitel sovražnega napada. (»Piccolo«.)

Bolgarija pod orožjem

Kaj bi se zgodilo, ako bi sovražnik skušal vdreti na Balkan

Emilio Ceretti, sofijski poročevalec milanskega lista »Il Popolo d'Italia«, je objavil te dni naslednji dopis, opremljen z gorjnim naslovom:

»Ko naši sovražniki in vsi, ki ne poznajo položaja, govore o Bolgariji, se radujejo, da prikazujejo komunistično nevarnost kot nekaj zanesljivega in neizbežnega, skoro kot neke vrste organsko, podedovano in utegovljeno slabost, toda, kdor živi v Bolgariji, kdor ob blizu proučuje življenje te države in vtakne svoj nos v njene domače zadeve, si počasi ustvari o vsem precej drugačno idejo in tedaj razume, da je mnogo boljani in skrbi v tem pogledu pretiranih, da ne rečemo celo povsem neverjetnih. Kakšne posebne boljševiške nevarnosti v Bolgariji ni. Kvečjemu bi lahko rekli, da je še vedno nekaj majhnih skupin anarhistov in prevratnecev, ki jih podpiruje Moskva in ki so doslej povzročili kak nemir, toda proti njim se je boril in se še nadalje bori ves zdravilni del države.

Država je trdna, v rokah ustanov in vlade, ki ne dopuščajo nikakih dvomov. Kakor znano, je Bolgarija, ki je sicer v vojni z obema anglosaskima velesilama, še vedno v normalnih odnosih z Rusijo in sovjetsko poslaništvo še vedno posluša v Sofiji, toda to dejstvo in okolnost, da je Bolgarija nasproti Rusiji vodila doselej posebno politiko, še ne dopuščata kakih samovoljnih domnev, niti ne smeta inozemskemu opazovalcu vsiljevati kakih napačnih vrednoten.

Necbvršeni v dobri veri ali tisti, ki imajo interes na zavijanju stvari v slabi veri, kaj radi zagreže zmotno, da hočejo istovetiti nagnosko raso simpatijo bolgarskega naroda za največji slovanski narod z domnevno simpatijo do boljševizma. Ti dve stališči je treba ločiti, saj sta si celo v popolnem nasprotju, in stoletna hvalnost naroda, ki mu je svobodno podaril car, se povsem ujemata z novim — in prav tako občutnim — sklepom, da se upre razširjevanju tistih sil, ki so izdale in ubile carja, kakor bi tudi sedaj rade izdale in pobile in sicer s približno istimi sredstvi narode Evrope.

Spoznal sem mnogo mladeničev in Sofiji, ki so se napili ruskih klisikov, ki so popolnoma govorili rusko in ki so bili znani kot vroči Slovani, toda pripomniti moram, da sem prav med temi mladeniči, med to duhovno smetano deželo, naletel na najbolj odločno protisovjetsko zdržanje, da najbolj bistre glave, na ljudi, ki so najbolj samozavestni in najbolj nepopustljivi.

Sovjetsko poslaništvo je leta in leta delovalo v Sofiji in se trudilo, da bi izkoristilo zase tradicionalno prijateljsko bolgarskega naroda do Rusije. Sovjetski emisarji, ki so jim bile zaupane bolj ali manj dovoljene misije, so se na vsi moči trudili, da bi bolgarski narod pozabili, da »ta Rusija in Stalinov režim dva nasprotujoča si pojma. Moskva je žrtvovala milijone in cele tone propagandnih brošur, ki so se razdeljevale, ko je to še bilo dovoljeno, toda Bolgari se niso pustili prelestiti in so hodili še nadalje svojo pot. Ta pot je ravna in vojna jo je še razširila.

Komaj leto dni po izbruhu vojne je Bolgarija dosegla svobodno oboževanja. Vojska, ki je bila dvajset let raskosana, se je komaj zopet pojavila, vendar ji je bilo od spomladi l. 1941 dalje zaupani mnogo raznovrstnih nalog, ki jih je ta mlada bolgarska vojska častno izvršila. Najprej varovanje nekaterih predelov Srbije, potem zasedba makedonskega ozemlja in Tracie, zopet priklicenih domovini, nato pa še previdnostno ojačenje meje proti Turčiji. Danes je bolgarska vojska, čeprav še ni bila preizkušena v ognju, vendar že dovolj uporabljena in potrjena v izvršitvi pomembnih postranskih nalog, na višku svoje moči. In ta vojska je še nedotaknjena, nad vse trdna in mnogo obetajoča rezerva. Osi na tem zelo občutljivem področju Evrope.

Ducejeve nagrade za rojstvo dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada podelil zakoncem Hočevar Baltazarju in Ivani v Višnji in Hočevar Gole Karlu in Ani v Gorenji vasi o priliki rojstva dvojčkov nagrado v znesku 600 lir.

Razširjenje zakonov na Karpatsko Rumunijo

Bukarešta, 22. junija. S. Ob drugi obletnici vstopa Rumunije v vojno je bil razširjen civilni zakonik in trgovinski zakonik za Karpatsko Rumunijo.

Statut Transnistrije

Odesa, 22. jun. s. Dekret, ki ga je podpisal maršal Antonescu o novem statutu Transnistrije, je vzbudil navdušene manifestacije veselja in hvaležnosti med prebivalstvom. V Odesi se je prebivalstvo zbralo pred vladno palačo v zahvalni manifestaciji, ki je dolgo trajala. Z novim statutom je Rumunija izbrisala vsa znamenja boljševiške oblasti na tem področju.

Kazen za poverbo živilskih nakaznic

Rim, 22. junija. s. Neki Rovida Aldo, uradnik pri občinskem živilskem uradu v Cataniji, je v svojem uradu poveril okoli 800 živilskih nakaznic ter nekoliko žigov, ki jih je prodal svojemu sokrivcu Giuseppeu Olivieri. Ta je živilske nakaznice deloma spravil v promet, vendar pa mu je oblast zaplenila še kakih 500 neporabljenih. Pred posebnim sodiščem za zaščito države je bil Rovida obsojen na 8 let in 2 meseca ječe ter 8000 lir globe, Olivieri pa na 6 let in en mesec ječe ter 2500 lir globe.

GLEDALIŠČE

DRAMA
Cetrtek, 24. junija, ob 18.30: Stari in mladi. Red Cetrtek.
Petek, 25. junija: zaprt.
Sobota, 26. junija, ob 18.: Jorjeva hči. Red B.

A. Medved: »Stari in mladi. Igra iz našega kmečkega življenja, ki pokaže dramo prevzitarja in nehvalečnosti njegovih otrok. Dejanje kaže stremljenje mladega rodu po udomnem življenju brez truda in dela. Posledice vodijo v nasprotje s paragrafom. Osebe: Jamnik — Ljuba, Franca — Presnetnik, Mica — Starčeva, Meta — Simčičeva, Separ — Gale, Tine — Verdnic, Alena Gabrijelečičeva, Kragelj — Koluša, Blaže — Gorinšek, orožnik — Benedičič. Blaž. Režiser: Milan Skrbnišek. Abonente reda Cetrtek opozarjamo, da bodo imeli to predstavo izjemoma v četrtek na praznik zaradi bližnjega sodepa dramske sezone.

G. D'Annunzio: »Jorjeva hči.« Pastirska tragedija v treh dejanjih. Prevod: dr. A. Gradnik. Dejanje je zanimivo po svojem folklornem okolju; godi se v Abruzzih med kmečkim ljudstvom, katerega prvobitne nagone krotijo vera, tradicija in mistika. Dva mlada človeka, ki stojita po svojem mišljenju in čustvovanju izven človeških zakonov, ki jima branijo združitev, bojujeta v sebi in na zunaj boj za zmago njune ljubezni. Višek drame je zločin, storjen v obrambi sočloveka in zanj doprinese največja žrtev, življenje, v blagor njegove rešitve in sreče.

OPERA
Cetrtek, 24. junija, ob 17.: Thais. Izven. Cene od 28 L navzlol.
Petek, 25. junija: Zaprt.
Sobota, 26. junija, ob 18.: Zemlja smehljaja. Opereta. Izven. Cene od 24 L navzlol.

Odpuvedana predstava Massenotove »Thais«. Zaradi nenadne obolelosti Valerie Heybelove se današnja predstava »Thais« ne more vršiti. Namesto te opere bodo peli Puccinijev »Madame Butterfly«.

Danes Puccinijeva »Madame Butterfly« v Ivanke Ribičeve v naslovni partiji. V današnji predstavi bo pela Cho-cho-sano Ribičeva, tokrat prvič skupaj z Lipuškom kot Pinkertonom. Ostala zasedba je sledeča: Suzuki — Karlovčeva, Kate — Stritarjeva B., Sharpleg — Popov, Goro — Rus, Yamadori — Dolničar, bonec — Lupša, komisar — Gregorin, uradnik — Škabar, mati — Škrjančeva. Dirigent: D. Zebre; režiser: C. Debevec; zborovodja: R. Simoniti; scenograf: A. Forige.

Za »Thais« kupljene vstopnice veljajo za današnje predstavo »Madame Butterfly«.

Nastop šolskih pevskih zborov v radiu

V Italiji so vsako šolsko leto pevске tekme šolskih pevskih zborov, ki imajo obvezni pevski pouk. Izvedba teh tekem je poverjena vsepovsod Zveznemu Poveljništvu G.I.L.L.-a. Ze v lanskem šolskem letu so se pevске tekme uvedle tudi v naši pokrajini in je Visoki komisar poveril izvedbo pevskega natečaja mladinskih pevskih zborov ljubljanskih osnovnih, meščanskih in srednjih šol Zveznemu Poveljništvu G.I.L.L.-a.

V lanskem šolskem letu so tekmovali posamezni mladinski zbori s programom, ki je bil že vnaprej določen, v tekočem šolskem letu pa so pesmi izbrali voditelji mladinskih zborov sami. Tako so izvajali poedini zbori dve do tri pesmi, ki so bile po umetniški vrednosti uvrščene v tri kategorije.

Pevski natečaj se je vršil v mesecu maju pred ocenjevalno komisijo. Namen natečaja je bil v glavnem ugotovitev, na kakšni stopnji je pevski pouk v posameznih šolah in v koliki meri so mladinski zbori zmogni izvajati narodne in umetne pesmi in kolikšnje je napredek poedinih šol v pevskem pouku od leta do leta. Zato se ti pevski natečaji ne vrše pred javnostjo, temveč interno. Prvo ocenjeni pevski zbori in njihov voditelji prejmejo nagrade, vsak pevski zbor pa diplomu priznanja.

Da pa se vendar pokaže javnosti uspeh truda in prizadevanja posameznih mladinskih zborov in njihovih voditeljev, so se odbrali nekateri zbori, ki so izvajali pri natečaju značilne narodne pesmi in so se posebno odlikovali, da bodo ponovili svoj nastop v petek, 25. t. m., ob 18. za radijski prenos.

Nastopili bodo mladinski zbori poedinih šol v naslednje mredu:

Gospodarstvo

Maksimalno prebivalstvo naše zemlje

Vprašanje, koliko ljudi lahko prehrani naša zemlja, če se izkoristijo vse gospodarske in tehnične možnosti, predstavlja osnovni problem antropogeografije, ki zahteva upoštevanje fizično-giografskih kakor tudi številnih gospodarskih in političnih vprašanj. Vsaik polkizus, izračunati z zadostno točnostjo maksimalno možno število prebivalstva naše zemlje, mora voditi do spoznanja, da je možna le približna cenitev.

Težave imamo že pri določitvi naseljenega prostora, ki se ceni na okrog 130 milijonov kvadratnih kilometrov od skupne površine 150 milijonov kvadratnih kilometrov. Jasno je, da pretežni del arktičnega in antarktičnega ozemlja s 14 milijoni kvadratnih kilometrov ne pride v poštev za naseljeve ali samo v brezpomembnem obsegu. Tudi mnoga druga področja naše zemlje po naravi sami ne morejo nuditi človestvu prehrane.

Drugi moment nesigurnosti je vprašanje, v kakšnem obsegu je pričakovati, da se bo človeštvo nalahe množilo. Razvoj v prejšnjem in v tekočem stoletju kaže v tem pogledu praver zanimive slike. Po ugotovitvah A. Fischerja je znašalo skupno število prebivalstva naše zemlje leta 1800. 775 milijonov, leta 1850. je naraslo na 1075 milijonov, leta 1900. na 1564 milijonov, pred izbruhom sedanje vojne pa se lahko ceni na okrog 2250 milijonov. Od leta 1800. se je prebivalstvo naše zemlje potrojilo.

V prejšnjih stoletjih se prebivalstvo ni tako naglo razvijalo, predvsem zaradi hiza-sanja kužnih boleznih in nezadostne higijene, pa tudi zaradi številnih vojn. Prve kolikič zanesljive podatke o prebivalstvu imamo iz rimske dobe. Za leto 69. pred našim štetjem so izračunali, da je Italija štela okrog 4 in pol milijona prebivalcev. Ob smrti cesarja Avgusta je bilo v Italiji in Siciliji 6.6 milijona prebivalcev, v Španiji 6 milijonov, v Galiji 3.4 milijona, v cunevskih državah komaj 2 milijona in na grškem polotoku okrog 3 milijone. Skupaj je takrat živelo na vsem evropskem delu rimskega imperija le okrog 23 milijonov prebivalcev, v Aziji, kolikor je pripadala rimskemu imperiju, 19 in pol milijona, v afriškem delu rimskega imperija pa 11.5 milijona, tako da je ves ogromni rimski imperij takrat štela le 54 milijonov prebivalcev.

Za srednji vek so cenitive težavnejše in je gotovo, da se je takrat število prebivalcev zmanjšalo spričo neurejenih razmer v dobi preseljevanja narodov, in zaradi vojn in kužnih boleznih. Prebivalstvo Nemčije se je n. pr. v tridesetletni vojni zmanjšalo na polovico. Leta 1618. je bilo v Nemčiji okrog 25 milijonov prebivalcev, leta 1648. pa komaj 12 milijonov, Francija je v rimski dobi štela 6 do 7 milijonov prebivalcev in v dobi Karla Velikega 8 do 9 milijonov. V Italiji je bilo še ob pričetku 18. stoletja le 11 milijonov prebivalcev, v Španiji pa ob koncu srednjega veka prav tako 11 milijonov; to število pa je ob koncu 16. stoletja

padlo na pičlih 7 milijonov. V Angliji je bilo še do 14. stoletja komaj 2 in pol milijona prebivalcev in je to število šele v 17. stoletju naraslo na 5 milijonov.

V starem veku je bil Egipt najbolj gosto naseljena dežela, saj je v dobi cesarja Avgusta živelo v Egiptu na področju 28.000 kvadratnih kilometrov 5 milijonov prebivalcev, to je 179 na kv. km, kar je za takratne razmere ogromno število, če upoštevamo, da je v evropskem delu rimskega imperija živelo povprečno le 10 prebivalcev na kvadratni kilometer (v Italiji 24, v podunavskih deželah komaj 5). Tudi po današnjem merilu bi stari Egipt lahko prištevali med najbolj gosto naseljena področja, kajti danes živi na kvadratni kilometer v Belgiji 273 prebivalcev, v Angliji 195, v Nemčiji 144, v Italiji 140 itd.

Kako se bo v bodoče razvijalo prebivalstvo na naši zemlji je, kakor rečeno, težko presoliti. V zadnjih desetletjih se opaža po izrednem dvigu v prejšnjem stoletju zopet počasnejše naraščanje prebivalstva. Na drugi strani pa je upoštevati še ogromne neizkoriščene možnosti za pridelovanje živil, zlasti v tropskih in subtropskih deželah. Bodoči razvoj gospodarstva, industrije in prometa bo omogočil prejšnja še znatno povečanega števila prebivalcev, kakor doslej, zlasti z izkoriščanjem tropskega pasu, ki daje danes komaj eno šestino dohrin svetovnega gospodarstva, čeprav je v tem pasu mogoče doseči spričo ugodnih klimatskih razmer dvojni, če ne trojni donos na enoto površine. Nadaljnje možnosti nudijo obsežne neizkoriščene površine stepskega značaja, ki nudijo še ogromne možnosti za pridelovanje živil in drugih pridelkov. Kaj se da doseči pri razmeroma slabih naravnih pogojih je zlasti pokazal primer italijanske kolonizacije v Libiji. Po ugotovitvah nemškega strokovnjaka Hermann Wagnerja odpade manjši del celotne suhe površine na gozdno in kulturno površino in večji del na površino stepskega in puščavskega značaja.

Za presojo koliko prebivalcev lahko prehrani naša zemlja, pa je važno tudi vprašanje, v kakšni smeri se bo razvoj življenjski standard, kakšen bo napredek pri vzgoji kulturnih rastlin, odnosno v kakšni meri bo mogoče še dvigniti donos kmetijskih pridelkov s sodobnimi sredstvi divjanja kmetijske proizvodnje. Tudi teoretično se nismo dosegli meje, do katere se da dvigniti donos zemlje. Upoštevajoč vse te okolnosti prihajajo razni znanstveniki do števil, ki se precej razlikujejo. A. Penck ceni, da bo lahko naša zemlja preživljala 8 do 9 milijard ljudi, A. Fischer pa prihaja do do maksimalnega števila 6.2 milijarde. Upoštevajoč gornje številke lahko pridemo do zaključka, da se bo prebivalstvo naše zemlje lahko še potrojilo ali petčetovilo. Praktično gledano pa je problem preživljanja rastočega števila prebivalcev naše zemlje bolj gospodarski in politični problem, kakor naravoslovni in tehnični.

Gospodarske vesti

Letošnja letina v Italiji je prav dobra. V južnem delu Italije so žito že poželi, v ostalem delu države pa je žetev že v teku, odnosno se bo v kratkem pričela. V mesecu maju je bilo vreme za žito izredno ugodno. Predvsem je bilo dovolj padavin. Zato ima letošnja pšenica prav visoko specifično težo. Da se oddaja žito čim bolj pošeši in poenostavi, je kmetijsko ministrstvo z denarnimi zavodi sklenilo dogovor, po katerem bodo kmetije, ki oddajo svoj pridelek pri državnih zbiralnicah za žito, lahko vnovič tako imenovano boleto pri poljubnem denarnem zavodu v dotični pokrajini, medtem ko so mogli doslej vnovič boleto le pri določenih denarnih zavodih. Čeprav še ni mogoče podati končne sodbe o letošnji letini, ne more biti dvoma, da bo letošnja žetev pšenice mnogo boljša, nego je bila lanska in da Italija ne bo potrebovala v prihodnjem žitnem letu nobenega dovoza žita iz tujine.

Ustanovitev konzorcija uzvoznikov rib. Iz Rima poročajo, da je bil ustanovljen konzorcij uzvoznikov rib (Citi) z nalogo, skrbeti za uvoz svežih rib in ribjih konzerv, upoštevajoč potrebo dejanskega trga. V tem konzorciju so združena vsa podjetja stroke, ki so dala na razpolago tudi glavnic. V upravi je devet članov, od katerih imenuje tri konfederacija za trgovino,

nadaljnje tri konfederacija za industrijo, poslednje tri pa imenuje osrednja organizacija združništva.

Razdelitev bivšega jugoslovskega rečneja plitvega parka. Iz Budimpešte poročajo, da bo Madžarska dobila večje število dunavskih ladij, ki so pred prvo svetovno vojno pripadale Madžarski in so bile leta 1918 prideljane Jugoslaviji. Med temi ladjami je znani luksuzni parnik »Kardorjever«, ki je prej nosil ime »Fran Josip I.« in bo pod starim imenom zopet uvrščen v madžarski rečni plovidni park.

Nemški oskrbovalni predpisi. Vodstvo nemške strokovne skupine za usnje in galaterije je izdalo predpise o prodaji kovačev. Tvornice, ki izdelujejo kovačev, morajo blago prodati predvsem trgovcem v bombardiranih mestih in tudi trgovci detajlisti so dolžni blago prodati predvsem osebam, ki so utrpeli škodo zaradi bombnih napadov. V bodoče se sme izdelovati samo pet vrst kovačev.

Gospodarske vesti iz Hrvaške. Ribiči z otoka Hvara so v zadnjih tednih zabeležili izredno obilen lov sardel in so morali pretežni del lova vložiti v sol, ker ni bilo možnosti blago odpremiti do potrošnih središč. Doslej so odpremili z otoka Hvara šest vagonov sardel in Hrvaško. — S sedežem v Zagrebu je bila ustanovljena Tekstilna d. d. z glavnico 5 milijonov kun, ki se bo bavila s proizvodnjo in prodajo tekstilnega blaga. — Prva dalmatinska trgovska družba v Dubrovniku je dvignila svojo glavnicu od 2 na 4 milijone kun. — Kakor smo že poročali, je Prva hrvaška štedilnica zabeležila v lanskem letu 8.3 milijona kun čistega dobička, skupaj s prenosom čistega dobička v prejšnjem letu pa znaša čisti dobiček 10.5 milijona kun. Občni zbor delničarjev je sedaj sklenil plačati za lansko leto 4% dividendo na glavnicu 95 milijonov kun. Splošni rezervni sklad zavoda znaša 20.8 milijona kun, posebne rezerve pa so izkazane v višini 55.6 milijona kun.

Davčni vijak v Zedinjenih državah. Včeraj smo poročali, da je bil s pičlo večino 202 glasova proti 194 v reprezentativni zbornici sprejet zakon, ki uvaja odtegotovanje dohodnine pri delavcih in nameščenci. S tem pa še ni zaključena davčna razprava v zbornici. S. I. julijem se prične novo proračunsko leto, za katero zahteva ameriški državni finančni urad nadaljnje davke za 16 milijard dolarjev, v zbornici se opaža močan odpor proti tej novi zahtevi, češ da se pred volilci ne da zagovarjati nadaljnje privajanje davčnega vijaka. Državni finančni urad pa ugotavlja, da davčna obremenitev v Zedinjenih državah še ni dosegla one višine kakor v Angliji, čeprav se je davčni donos že v izrednem obsegu dvignil. Leta 1938-39 so prinesli davki 5.7 milijarde dolarjev, leta 1941-42 pa 13.1 milijarde dolarjev, medtem ko se ceni, da bo donos davkov v letu 1942-43, ki se konča ob koncu meseca, dosegel 23 milijard kar baje predstavlja šele 18% narodnega dohodka. V prihodnjem letu se bo donos brez uvedbe novih davkov verjetno dvignil na približno 33 milijard dolarjev, kar bi predstavljalo 25% verjetnega narodnega dohodka. Z novimi davki v višini 16 milijard pa bi celotno obdavčenje doseglo 35% pričakovanega narodnega dohodka, pri čemer bi odstotek obremenitve skoraj dosegel ono višino kakor v Angliji.

Radio Ljubljana

CETRTEK, 24. JUNIJA 1943-XXI.
7.30: Pesmi in napelvi. 8.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. 10.30: Poročila v italijanski. 10.30: Poročila v slovenski. 12.45: Glasba. 13.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. 13.10: Poročila v slovenski. 13.15: Poročila v italijanski. 13.15: Poročila v slovenski. 13.25: Prenoš iz Nemčije. 14.00: Poročila v italijanski. 14.10: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec. — Lahka glasba. 15.00: Poročila v slovenski. 17.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. 17.10: Nove plošče »Cetra«. 18.00: Janežič Franc: Zaitiranje boleznih in živalskih zajedalcev na krompirju — predavanje v slovenski. — 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Politični komentar v slovenski. 20.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. 20.40: Iz znanih oper: Donizetti: »Don Pasquale«. 21.10: Opereta: Donizetti: »Don Pasquale«. 21.40: Predavanje v slovenski. 21.50: Koncert vodi dirigent Domenico De Paoli. 22.45: Poročila v italijanski.

Ogromna večina oglaševalcev se obrača na »Jutrov« oglasni oddelek!

Ing. Franc Urbas:

Naša rodbinska in hišna imena

Prijetna so imena Rajan, Rajar in Raj, pa naj z imajo svoj izvor od raja = paradiza, nebes ali pa od raja = plesa.

Naš človek se je menda vedno rad pošeno povsveli in včasih rajal. Ze ziljanski Visoki raj pričanja tako lepo: Bug dej ne dober čas ta prvi raj začeti. Pa niso takrat rajali toliko v izbah, kakor nam že Valvasor pove, ampak na prostem in ob belem dnevu pod zeleno lipo.

Turčije v sredi globoke stoji tri lipe zelene. Pod prvo konjce stavijo, na raj se berhk' oblačijo; pod drugo raj prodavajo, pod tretjo kroglo rajajo.

Pa si je kupil in plačal raj takle fantič, da je zijala in strmela cela družba.

Kraljič pri mizi rumeni tako jim pravi, govori: »Gospodje, ne zamerite, po čem vi raje prodate?« Kralj seže v arzet židani po zlat rudeče-rumeni. Po mizi mu ga zatoči, de po nji trikrat obleti.

No, marsikateri si je na tihem želela brhkega in ponosnega mladeniča, ko se je nameril k mladenkam zbirati svojo rajavko:

Pa grede si devojk zabrat in reče goscam zajigrat. Si mlado zvo! Alenčico. Ročice si podajata, jo prvič krog zarajata.

Ali je mogoče še lepši in bolj točen opis, kako so nekda rajali pod cvetočimi lipami?

Kakor so sicer zelo lepa slovenska imena Rubnik in Rubežnik, pa niso prava nič prijetna za naše uho, kadar nas prideta rubnik = rubežnik rubiti v hišo.

Ruha in Rom so naša imena, katerih pa mi menda ni treba razkladati.

Ruj ima svoje ime iz rastlinstva, pa ga omenim, ker označuje izraz številno in važno skupino drevja, ki nam daje čreslovino, barvila in drvesni voske.

Sveder, Sitar, Seljak (Selak), Seljan (Selan), Skala, Skale, Skalar, Sluga, Sodar, Stopar, Strahar, Sok, Skaza, Stropnik, Sedlar, Strugar, Strojarij, Skledar, Sadar, Skodlar, Smrekar in še nekaterih drugih naših imen mi ne kaže razkladati.

Sajavec, Sajovic, Sajovec menda pomeni sajastega, črnega in sajastopolnega človeka. Pa neki bolezniki tudi tako pravijo. Zrelemu lešniku pravijo sajavec. Saj pravijo: lešniki so že sajavi = lešniki so zreli, da se ružijo iz česulje in seveda lepo temno porjaveli in sajastobarni. Tudi temnemu, sajastobarnemu topaju pravijo sajavec.

Sevnik je ročni koš z ločjem, katerega nosi sejalec in zajema iz njega polna prgišča semena.

Stružnik je ime različnih orodij, s katerimi stružimo ali stružemo. Usnjariji in strojarji pravijo plohu, na katerem golijo kožo, stružnik. Za tujo raslo je naše pravo in lepo ime stružnik. Stružniki ali tudi navadno stružnica pravijo strugarji svoji strugarski delovni mizi. Mirzarji pa rekajo svojemu dolgemu stružcu (spehniku) stružnik (Fügebank). Stružnik je tedaj stružil.

Lepo domače ime Skutnik pomeni kočaro za skuto. Nezel lešnik s se mehkim, vodenaštim in skutastim jedrom se imenuje skutnik. In posnovljeni ali tujemu otroku, ki ga redimo in dojmimo, pravimo skutnik. To slednje je dalo najbrže ime našim Skutnikom.

Smole, Smolar, Smolčič, Smolovec, Smolnik in Smolnikar so vsi dobili ime od smole. Pa je smolčič evlar ali od smole pomazar človek; smolar samo nabira smolo; smolčič je smolil sede ali kaj drugega s smolo; smolovec pravijo neki rastlini in tudi smolnemu olju in teru; smolnik pa pravijo nekod kolomazu, pa označuje tudi posebno kamenino.

Spštovan rokodelce je bil studenčar, ki je kopal, zidal in stavil vodnjake. Po tem opravku imajo ime naši Studenčarji.

Sirčič je hlebec sira, pa pravijo tako tudi siriščniku ali siriču, onemu fermentu, ki je v telečjem želodcu in povzroča sirjenje mleka. da se stvori sirina (kazein).

Sirnik je kočara, pletenica za sir ali pa kotel, v katerem pregrevamo mleko, ga sirimo in predelujemo v sirnico. Nekdaj je bilo sirjenje in izdelovanje sira pri vsakem našem kmečkem gospodarstvu nekaj navadnega. O plačevanju raznih dajatev v naravi kaj pogosto beremo,

koliko sirov je bilo treba kakšnemu zavezancu oddajati svoji gosposčini.

Slanec pravijo studencu, izvirku s slano vodo. Slanič pa je potomec Slane.

Strel in Strelec imata svoje ime od streljanja. Strel ne pomeni samo strela s puško, lokom itl., ampak tudi še lov, lovljenje. Pregovor pravi: kmet na strelu = lovu, polje v plevlu. Pa je stre: tudi strelni material: nimam niti enega strela več; imam samo še dva strela, dva naboja.

Strgar je vsak delavec, ki kaj strga, predvsem velja to seveda za dimnikarja. Izdelovalcu žlic, žličarju pravijo strgar, ker strga s strgarkom = žlicarskim, strgarskim nožem žlice in drugo leseno robo.

Skok pomeni skok = dejanje skakanja ali tudi daljavo. Pravimo: nekaj skokov daleč = nekaj korakov daleč. Pa označuje način teka, jahanja: dirja, jezdi v skok (napek v galop). Skok označuje dalje tudi način in potek oprav-

ka, dela: to nam gre v skok = to nam gre urno, hitro, spešno. Pregovor pravi: kjer je dosti rok, tam gre delo v skok. Končno pomeni skok toliko kakor opravke, posej, opravilo: še nekaj skokov uredim (opravkov), pa bom takoj nazaj.

Skok pravimo manjšemu elapu, pa je skok toliko kakor padec vode: ta struga ima močan skok = padec. Seveda je skok tudi stegno, pa tudi krak pri raznih živalih; ovčrji žabji skoki so priljubljena poslastica. Nič čudnega ni, da je dobila žaba, ki nam daje okusne skoke za jed, ime skok.

Če ni dobil naš Skok imena po živali, pa more njegovo ime pomeniti samo urnega, pridnega in delavnega človeka, kajti večkrat sem slišal naše kmečke ljudi reči: Kdaj je še lenček = lenh skoka ujel?

Skočir je vročekrvneč, ki skoči in poskoči že zaradi vsake smeti in malenkosti.

Nevihite in sonce ob kresu

Pomlad je odšla, naj živi poletje! Meteorološko smo sicer nastopili poletje že s 1. junijem, toda zvezdoslovi, ki polagajo večjo važnost na sončno odnosno zemeljsko pot v vesmiru, so zapisali v koledarje in praktike, da velja 22. junij za prvi dan poletja. Sonce je v jutru tega dne stopilo v znamenje raka in doseglo najvišje stanje nad severno poloblo. Poslej se bo polagoma nagibalo na jug ter poklanjalo zmerom več toplote in svetlobe prebivalcem južne polovice zemlje, kjer so pravkar sredi svoje zime.

Visoko vzpet je sonca lok čez svet. Vid gleda skozi noč, Krstnik zavzet z očmi prižiha v mraku bajni cvet.

Tako je Oton Zupančič opisal lepoto kresnih dni. Zgodilo se bo letos kakor redkokdaj, da bo — kakor pravi stoletna pratika — »Jancz Krstnik molil Rešnje telo klečče...« S kresovanjem so med Slovenci združene številne prastare šege. Pa tudi ljudskih rekov je kres bogato deležen. Najbolj znan je jedrnat rek, da se o kresi dan obesi. A tudi delo se vmes ob kresi. O kresu je tako dolg dan — pravijo Dolenci —, da človek, če se skrči — vanj trči, če se stegne — pa vanj dregne. Do kresa naš človek sukno glačlji, po kresu jo s seboj vlačil. O kresu se mora vrabec v prosu skriti.

Pred kresom je treba prositi, naj deži, potem prositi treba ni... Kar se slednjega tiče, nam je bilo letos ustrežno, skoraj še preveč. Poletje samo še je uvedlo s hudo nevihto, ki je razsajala v torek popoldne. Po zelo lepem dopoldnevu so se začeli gromadi črni oblaki in popoldne se je spustila nevihta s strahovitim bliskanjem in treskanjem. Spet je po-

šteno lilo. Toda nad nalivom bi ne godrnjali — nesreča je bila tem huja, ker je marsikod silovito klestila toča. Ze dolenska plat Ljubljane je bila prizadeta od toče, še vse huje pa je moralo biti dalje na Dolenskem in na Notranjskem. V Ljubljani je nevihta trajala dobre pol ure. Morda je tudi strela zahtevala svoje žrtve. Iz Most nam poročajo, da je neki gospodar vedril pod kozolcem, kjer ga je oplazila strela, vendar se ni onesvestil, čeprav ga je vrglo izpod kozolca. Čutil se je ves v ognju, k sreči pa mu je strela samo prežgala hlače in ga opekla po levi nogi. Mož je bil zelo vesel, da se je tako srečno končalo in da bo lahko še dalje hodil na polje.

Sicer pa se ne primeri redko, da okrog kresa nastopajo nevihte. Ze pogostokrat smo lahko tožili o mrzli pomladi in o deževnem nastopu poletja. Prav posebno hudo je bilo leta 1936, ko so razsajale silne nevihte, strela je zahtevala več žrtve, zlasti v Slovenskih goricah, toča je klestila po poljih in vinogradih, najhuje uime pa so razsajale v celjskem okraju.

Kmalu po nevihti v torek prvi večeri se je nebo spet zjasnilo in je posijalo sonce. Najvišja temperatura tega oparnega in nevihtnega dne je bila 26.8° C. Noč na sredo je bila sicer zaradi vetrčiča sveža, vendar se ozračje ni preveč ohladilo in smo v sredo zjutraj zabeležili 13.4° C. Mesto in vsa Ljubljanska kotlina je zalivala gosta megla kakor sredi jeseni. Vendar nam ni bila nevšečna, ker nam je tudi tokrat oznanila lepo vreme. Barometer se je čez noč dvignil na 767 mm. Ko se je megla dvignila, nam je zasijal prijazen sončen poletni dan, kakršnih si zdaj vsi želimo čim več.

Stanovanjski najemniki so zborovali

Skromno je bilo število tistih, ki so se odzvali vabilu Društva stanovanjskih najemnikov na občni zbor. Čeprav ima organizacija takšen značaj, da bi morali biti njeni člani tako rekoč vsi stanovanjski najemniki, bog ve iz kakšnega razloga zanjo med Ljubljancami ni primernega zanimanja. Nekateri pa, ki poznajo delovanje društva in uspešnost njegovih intervencij, pa se še vedno z zaupanjem oklepajo prepotrebnege društva, ki ga je priključala v življenje dejanska potreba.

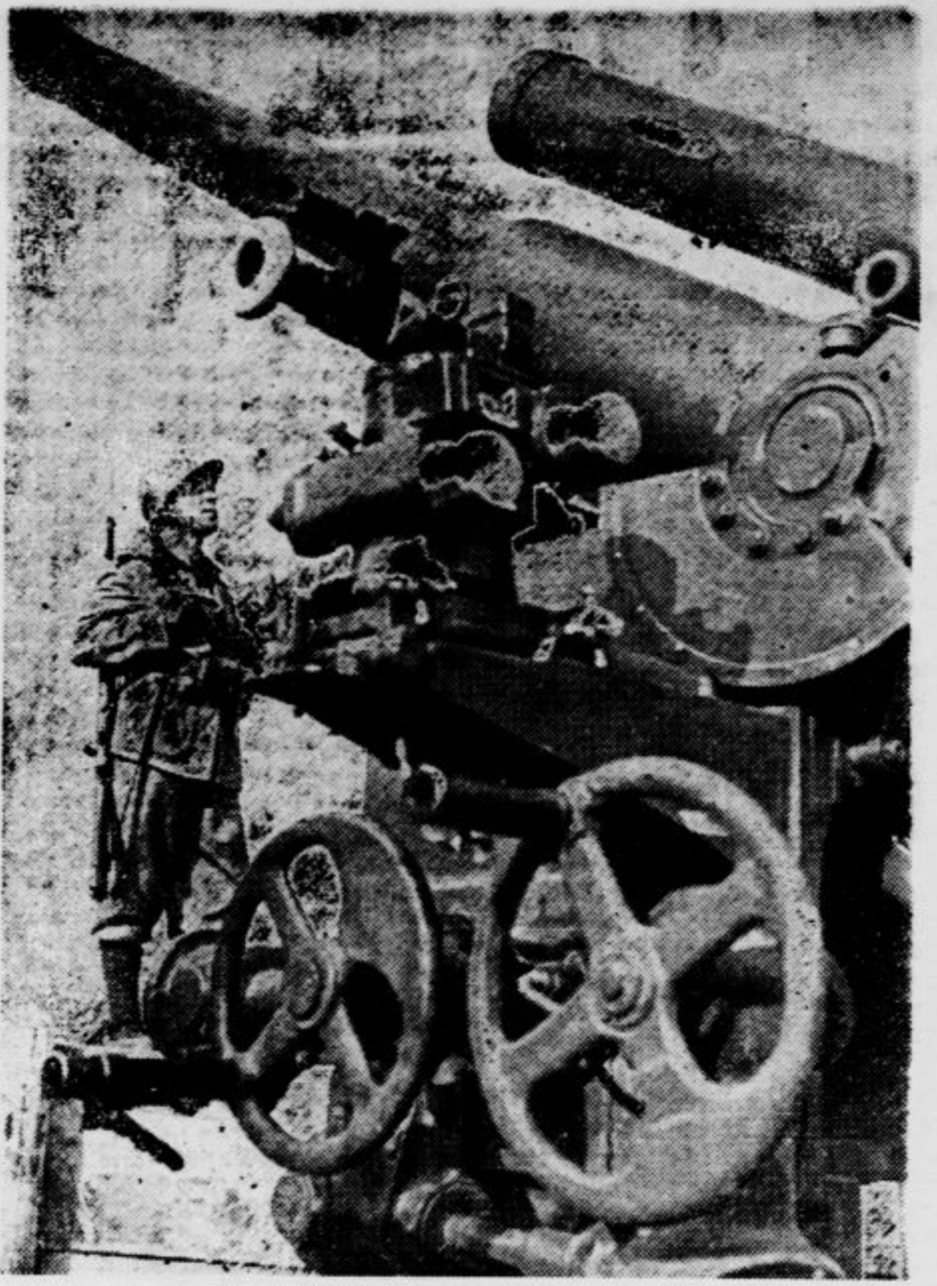
Zborovanje je otvoril s pozdravom vseh navzočih podpredsednik pokrajinski arhivar, ki je ugotovil sklepčnost. Potem so zborovalci odobrili pismeni poziv Visokega komisarja, ki je vedno kazal razumevanje za težnje družve in vselej ugodil predstavkam glede stanovanjske zaštite. Nadalje je podpredsednik na kratko omenil, da je od ustanovitve društva minilo že enajst let in da je bilo v tem času mnogo storjenega na področju stanovanjske zaštite v prid skupnosti. V Ljubljani je 20.000 stanovanjskih najemnikov, pod čijih streho je najmanj štirikrat toliko družinskih članov, torej delavcev za skupne interese več kot dovolj, je potem dejal podpredsednik in nadaljeval z opisom delovanja društvenega odbora ob zadnjega občnega zbora. Razmerje med Društvom stanovanjskih najemnikov in hišnimi posestniki je bilo prav dobro. Večina hišnih posestnikov je razumela izreden položaj zaradi vojnih razmer in šla najemnikom na roko. Potem je podpredsednik pohvalno omenil one hišne posestnike, ki so ostali pri starih najemninah in se niso poslužili zakonito dovoljenega zvišanja, naker je naslovil poziv tudi na najemnike, naj imajo stanovanja snažna in naj pazijo, da se ne dela škoda. Na ta način se bo razmerje med hišnimi posestniki in najemniki znatno izboljšalo in se bo dalo zadovoljivo urediti marsikako doslej težko rešljivo vprašanje.

Tajniško poročilo višjega računskega inspektorja g. Ludvika Stančarja je vsebovalo podrobne podatke o administrativnem poslovanju društva. Iz njih povzemamo, da je od zadnjega občnega zbora bilo 9 rednih sej. Vložni zapiski izkazuje 83 številčk, članstvo pa se je pomnožilo na 350. O stanju blagajne je poročal kapetan v pokoju g. Joško Rosina. Denarni promet je bil majhen. Dohodki izvirajo po večini le od pristopnine in članarine, izdatke pa tvorijo pretežno upravni stroški. Za prihodnjo poslovno dobo predvideva proračun 3600 lir dohodkov in prav toliko izdatkov. Zborovalci so proračun odobrili, članarina pa je bila določena na 1 liro.

Za nadzorni odbor je poročal okrajni šolski nadzornik v pokoju g. Andrej Skulj in predlagal odboru za njegovo poslovanje razrešnico, ki so jo navzoči soglasno odobrili.

Naslednja točka dnevnega reda so bile volitve upravnega in nadzornega odbora. Ker ni bilo drugih predlogov, je bila izvoljena kandidatna lista, ki jo je preložil odbor. Sprememba pravil, ki je bila tudi na dnevnem redu zborovanja, je bila zaradi podrobnejše priprave odložena do prihodnjega občnega zbora.

Podpredsednik se je navzočim zahvalil za udeležbo in jih pozval, naj vsak v svojem krogu vzbuja zanimanje za društvo, da bo delo še uspešnejše, kakor je bilo doslej. Novo izvoljeni odbor se je nato sestel k prvi seji, na kateri je bil izvoljen za predsednika g. Ivo Klavovec, za podpredsednika g. prof. Vlasta Pachnerjeva, za tajnika g. prof. David Zupan in za blagajnika g. Joško Rosina. Uradne ure odbora bodo vsako soboto od 4. do 5. ure, blagajnik pa bo posloval vsak dan od 9. do 12. v prostorih društva v Wolfovi ulici št. 10-II, ki jih je dal odboru blagohotno

Grossi calibri lungo il vallo mediterraneo — Težki kalibri vzdolž sredozemskega nasipa

Od Topole do Kosovega polja

Pod gornjim naslovom objavlja dunajski dnevnik iz Beograda poročilo svojega dopisnika o političnem in gospodarskem položaju v Srbiji in med drugim piše:

Voznja z avtomobilom po Balkanu se zdi marsikom bolj tvegano podjetje, kakor potovanje v kaki drugi evropski državi. Toda temu ni tako. Po zaslugi organizacije Tod so ceste na vsem Balkanu v izvrstnem stanju. Legende anglo-ameriških agitatorjev o nevarnostih, ki prete vsepovsod potnikom od partizanov četnikov in drugih prevratnikov, pa se izkažejo le kot pobožna želja njihovih rašrjevalcev. Na vzhnji vidi potnik, da so polja dobro obdelana in da obetajo bogato žetev. Po izkušnjah zadnje zime so kmetje spredelali svojo napako in zemljo boljše obdelali kakor lani. Posebno milakva za kmete je črna borza, kjer se prodajajo pšenična in koruzna moka, svinjska mast, slanina in jaja po neverjetno visokih cenah. Nedeljeva vlada z vsemi sredstvi zatira te izdatke.

Poleg izvrševanja policijske oblasti ima srbska državna straža in še posebej srbski prostovoljski zbor, ki ga sestavljajo pripadniki Ljotičevega gibanja, tudi nalogo uničevanja po gozdovih sleritih tolp. Zlasti Ljotičevci so se s fanatično vrgli v borbo proti boljševizmu. Sovražno razpoloženje Ljotiča in njegovih pristašev proti boljševizmu je Ljotičeve duhovno združilo z narodno-socialistično Nemčijo in fašistično Italijo. Ljotičev pokret gre danes v Srbiji svoj pot: podpira vlado generala Nedelice, čeprav nima nobenega svojega predstavnika v vladi. Struna organizacija srbskega prostovoljskega zbora in odlična vojska izvežabanost nudi za dostojen dotkaz o disciplini, ki jo imajo Ljotičevci. Gibanje je tembolj borbeno, ker izhaja iz čistega prepričanja o škodljivosti boljševizma in je zato med srbskim narodom zakoreninjeno.

V Srbiji so namreč pristaši boljševizma svojo igro dolgrali.

S tem pa se ni rečeno, da ni del srbskega ljudstva še vedno prepojen z iluzijami. To potrjujejo pristaši uporniškega generala Draže Mihajloviča, ki je eksponent londonske emigrantske vlade. Toda ta je vse preveč slaboten, da bi mogel nastopiti javno proti zasedenim oblaštem ali proti Oboroženim silam srbske države.

Nedaleč od Beograda, v sruu Sumadlje, stoji prekrasna, iz belega marmorja zidana zadužbina kralja Aleksandra. Tam počivajo vsi člani dinastije Karadjordjevičev, pod čije gospostvom je Srbija najbolj cvetela in imela največjo moč. Lik kralja Aleksandra, ki je bil leta 1934, v Marseillu umorjen, je vzor generalu Nedelcu. Kralj je hotel močno državo in je tudi svoje avtoritarne načrte uresničil. Po njegovi smrti pa se je začelo razkrojavalno delo, ki je v marčevem puču l. 1941. slavilo svojo zmago. Ta »zmaga« pa je bila za Srbijo poguba, ki se lahko primerja z največjimi katastrofami srbskega naroda.

Pot od grobov srbskih kraljev v Topoli proti jugu vodi na Kosovo polje, kjer so pred približno 500 leti Turki premagali vojsko srbskih knezov in dobili potem večstoletno gospostvo nad Balkancem. Na Kosovem polju, ki spada danes večji del pod Albanijo, leži pokopanih drug velik srbski junak Miloš Obilič, ki je po izgubljeni bitki zabodel zmagovalca sultana Murata. Njegov grob stoji samotni in zapuščen, napis na njem je razbit, Obelisk je zgornova pričča propada srbske moči na Balkanu. Ne daleč od tod sta dva turška grobova: veličastno zadnje domovanje sultana Murata in njegovih vojskovodij Sulejmana paše in Gazi Mešana.

Čudovito je, da praznuje srbski narod dan svojega največjega poraza na Kosovem polju kot narodni praznik. S tem naj bi se ljudje spominjali na prirodni zakon obnavljanja in na vedno znova rastoče sile človeštva. Srbi vedo iz svoje zgodovine, da se imajo za svoje življenje in za svojo državo zahvaliti samo svojim lastnim močem.

Romane »Dobre knjige« dobite po znatno znižani ceni, ako se na nje naročite. Naročnike sprejemajo v Ljubljani uprava naših listov in Narodni tiskarni in njeni inkasanti, v Novem mestu pa tamkajšnja podružnica naših listov. Iz drugih krajev se lahko naročniki prijavijo po pošti.

KULTURNI PREGLED

„Martin Krpan“ v novi izdaji

Pravkar je izšla bibliofilska izdaja (Slovenčeva knjižnica) Levstikovega »Martina Krpana«: enega najbolj samorasilih, iz dna naše narodne duše zajetih tekstov slovenske literature. Ce je med prejšnjo vojno ta korenito slovenski pripovedni tekst izšel v ilustrirani izdaji za mladino, smo ga dobili zdaj kot bibliofilsko opremljeno knjigo, kot izdajo za slovensko meščansko hišo. V tej izdaji je postal »Martin Krpan« knjižna posebnost in umetnina, ki bo mogla pričevati še za namcem o našem odnosu do Levstikovega — literarno tako dragocenega teksta.

Ko človek po dolgem času, izpolnjenem s prebiranjem sodobne in zlasti še tuje literature, vzame v roko »Martina Krpana« in ga na dušek znova berebre, mu je tako kar nekomu, ki je prečul noč v družbi navonjenih dam in elegantne gospe, ob izbrani jedi in pičici. Ves utrujen in naveličan stopi v mlado, zalo jutro, vdihava čist zrak in se naposled pri vrelcu napije osvetožooče studenčnice, ki je pri telesa naravnost iz zemlje. Iz umetnega in izumetničenega sveta je stopil v svet naravne preprostosti, v svet, kjer je življenjska substanca prvinska in nepovtrjena, zato pa učinkujejo vse stvari na nas kakor da so pravkar prišle iz Stvarnikove roke.

Tako razpoložen je se nas torej loteva po čitanju Levstikovega »Martina Krpana«. Njegova beseda de našemu duhu kakor razvajanemu in trudnemu telesu voda iz vrelca. Zdi se nam, da smo sprejeli vase nekaj, kar je kos same narave, namreč duhovne narave slovenskega ljudstva. Fran Levstik je v srečnem stvarjalnem zagonu ustvaril iz iste snovi, kakor je prej ustvar-

vedno mojstrovino. Nihče ni še napisal nekeke filozofije Martina Krpana; nihče ni pokazal, ali in koliko se v tej po polji mišiči, po polji realistični slovestvini osebi odraža karakter slovenskega človeka, koliko je v nji skrit svojški ljudski pogled na svet, slovenski čut za življenjsko realnost, naša trdovratna ljubezen do domače zemlje! Tudi don Kihot je smešen, morda celo blazen in vsekako hudo čudaški možak, ki uganja razne norčije in takisto prihaja navzkriž z zakoni kakor naš Martin Krpan s svojim tihotapstvom soli. Vzile temu vidijo Spanci v njem vtelesenje svojega nacionalnega značaja, prototip idealizma, ki se viteško žrtvuje za svoj ideal. Ali ima naš Martin Krpan v svoji grotesknosti in v svoji zdravi kmečki moči in premetenosti tudi neko, za naš narod značilno etično potezo? Ali bi ne mogli govoriti o njem kot prototipu naše žilavosti in našega življenjskega realizma?

Če prebiramo Levstikovega »Martina Krpana«, nas vedno znova osvaja tisti klasični epični stil, ona samorazna beseda in prav iz tisočletnih ust kmečke govorice posneto izrazje, pred katerim obedi vse našo s tujo učestno prepojenji izraz. Potrebna bi bila posebna slogovna razčleba Levstikovega stavka, ki je dosegel prav v »Martinu Krpanu« tak všeč, tako klasičnost slovenske epične besede, kakor jo je vezana beseda našla samo v Prešernovi poeziji. Vsekako zanimiv primer, kako se takoj v začetku naše novejši literature stavijo takile granitni stebri, na katerih sloni potem vse drugo.

O postanku in pomenu »Martina Krpana« je povedal kritik in pesnik dr. Tine Debeljak v uvodu vse potrebno in tako tudi nepoučenemu olajšal slovensko vrednotenje teksta. Mislim pa, da je »Martin

Krpan« eden redkih slovenskih literarnih umotvorov, ki nas lahko brez posebnega uvoda zagrabijo takoj s prvimi stavki in za katerimi nam ostaja tisti svojški vtisk, kakor ga ne dobimo iz nobene, umetniško še tako močne tuje knjige. Je to čar malce arhaizirane in vendar kakor domača raševina trpežnega, močnega sloga in jezika, čar slovestvene patine, podočen Prešernovim pesmim, in pred njo čutimo to, kar čuti Italijan pred stranmi Danteja ali pred samosvojo prozo starih pripovednikov. Debeljaku pomeni geslo »Več Levstika« vrnitev k slovenskemu duhu v umetnosti. »In zato«, piše ob koncu uvoda, »ker se danes zopet odkimamo tujskim v pripovedništvu in njega skrajnostim v duhu in oblikovanju, se primikamo domačinstvu, zdravju, optimizmu in dobroti: zato nam pomeni Levstik živo domačo tradicijo, ki nam more še danes nekaj dati in uravnovesiti s svojo umetniško polnostjo našo zrahlanost, našo novo odmaknjenost od duhovnega jedra našega naroda...«

Potemtakem smemo biti brez pretiravanja veseli, da smo dobili Levstikov neprešušni literarni kruh v posodi, ki nam vzbuja pravo bibliofilsko zadoščetje. (Sicer pozor na bibliofilstvo: tudi tega se skuša polastiti spekulacija in nam izpriditi vzore našega knjižnega kulta in okusa!). Velik format kakor pri mašnih bukvalih, debel, fin papir, krasen, monumentalno odmerjen tisk priloga v večbarvnem tisku, učinkovita kompozicija strani z Levstikovim tiskom, obrobne, rdeče natisnjene miniaturne risbe, ki so v drugem delu knjige reproducirane v črno-belem tisku, okusna celotna oprema in posebej še vezava, vse to uvršča »Martina Krpana« v tej bibliofilski izdaji med najlepše slovenske knjige. Lojze Perko, ki je izdajo ilustriral in opremil, bi zaslužil posebno študijo. Vse-

kako čaka našo umetnostno kritiko dolžnost, da oceni ilustrativni donesek mladega slovenskega slikarja, ki se je s svojim »Martinom Krpanom« uvrstil med tiste slovenske ilustratorje, ki so doumeli lepoto tesnejše vezi med knjigo in podobo. Ta slikar, ki z zdravjo stremljivostjo kibujuje vsem oviram in hodi trdo pot svojega umetniškega razvoja, je sam Notranjec in se je prav na rodnih tleh inspiriral za podobo slovenskega kmečkega silaka in vitca z Vrha pri Sveti Trojici. Perko je narisal nekaj nad 50 glavnih ilustracij k Levstikovemu tekstu; reproducirane so na posebnih prilogah in njih miniaturne narisane in ob robih teksta prikazujejo scene in poglede, ki so v drugem delu izdelani v obsegu 23x17 cm. Motivi se naslanjajo naravnost na Levstikovo besedilo. Ilustrator pronicava v plastično nazornost teksta s svojim jasnim pogledom in ustvarja tu krajinske podobe, tam figuralne kompozicije, vse v enotnem risarskem slogu in ob približnem varovanju Krpanove fiziognomije. Le-tej je dal tipizirano podobo močnega, čeprav bolj koščnega ko debeluštega kmeta, voznika in tihotapca, ki ga zemlja kaj prida ne redi in si — kakor še danes velik del slovenskih kmečkih ljudi — služi po strani denar. Tako je Lojze Perko v podobe prenesel Levstikovo epiko, in najsli klenost slik zaostaja za žlahtno težo pisateljeve besede, je vendar prispeval vsega uvaževanja in hvale vredne delež k povečanju Levstikovega epičnega teksta in k slovesu slovenske knjige.

Jules Lemaitre

Nedavno se je francoska kulturna kronika spominjala devetdesetletnega rojstva že l. 1914 umrlega slavnega kritika Julesa Lemaitra, ki ga štejejo med izrazite predstavnike francoske impresionistične kriti-

Kronika

Prihodnja številka »Jutra« bo zaradi današnjega praznika izšla v petek popoldne.

Borba do zmage. Na rimskem Campidogliju bo na Telovo govoril senator Giovanni Gentile o nujnem nadaljevanju borbe do zmage. Govor bo ob 11. uri popoldne.

Novi kvestor v Triestu. V Triestu je te dni nastopil službo novi kvestor comm. Raffaele Roberti iz Cosenze. Nekaj časa je bil v službi pri kvesturah v Reggio Calabria in Palmi, potem pa je služboval pri ministrstvu za notranje zadeve v Rimu. V Triestu je Roberti nasledil kvestorja Messano, ki ostane začasno na razpolago notranjemu ministrstvu v Rimu.

Italijanski delavci za Nemčijo. Pokrajinski fašistični ural industrijskih delavcev v Triestu nabira 50 delavcev za dela, ki jih izvršujejo italijanske gradbene trdnice v Nemčiji na ozemlju Slove. V prvi vrsti pridejo za ta dela v poštev delavci, ki so se mudili v Nemčiji in so sedaj brez posla.

Malipierovo delo v Bratislavi. V mestnem gledališču v Bratislavi je bila te dni prva uprizoritev najnovejše opere skladatelja Francesca Malipiera »Zivljenje — sena«. Snov opere je povzeta po znanim delu španskega dramatika Calderona de la Barca.

Proslava afriškega pionirja. Zavod za italijansko Afriko je priredil v comskem gledališču proslavo afriškega pionirja Giuseppea Cuzzija, ki je bil najprej udeleženec v vrstah garibaldirskih borcev, ko pa je bil ranjen v bitki pri Volturinu, je odšel v Ameriko. Ko je preizkusil v Ameriki vse poklice od paznika do kuharja in vratarja, je prišel leta 1866. nazaj v domovino, kjer se je pridružil borcem za osvoboditev Črne gore, leta 1873 pa je odpotoval v Afriko, kjer je vstopil ob Nilu v angleško službo. V borbi proti dervišem je bil zajet in odveden v suženstvo. Štirinajst let je preživel v tem trpljenju, potem so ga Angličji zopet osvobodili, niso ga pa za storjena uslugi nič kaj napačno poplačali. Cuzzi se je proti koncu minulega stoletja zagrejen vrnil v Milano, kjer je umrl potlaččen leta 1923.

Potres na Turškem. Potresna opazovalnica v Ankari poroča, da so imeli nov potres na področju Bitinije. Posebno sta prizadeti naselji Arifije in Hendek. Železniška zveza s tega kraja je porušena. Številno človeških žrtev še ni ugotovljeno.

Živa bakla. V Camporanu pri Neaplju je mehanik Angelo Nasi prenašal bencin. Bil je tako nepreviden, da si je med delom prižgal cigareto. Nenadoma je preskočila iskra z ogorka v bencin in nastala je eksplozija z usodnimi posledicami. Mehaniku se je vnela obleka in kljub temu, da se je otepal z vsemi silami, ni mogel rešiti svojega življenja. Zgorel je ob živem telesu.

Zaključek kariere dveh hotelskih pogana. V Algsandriji so varnostni organi prejeli 29 letnega Augusta Jascchia, po poklicu mehanika, in 32 letno Ano Crevatinovo, ki sta bila specialista za vrome v hotelih. Potovata sta širom Italije ter opleta neshoto hotelov v Turinu, Genovi, Rimu, Viterbu, Parmi in Veroci. Zato so jih kvesture vseh teh mest zasledovale, vendar precej dolgo brez uspeha. Sele v Nizzi Monteferratu, kjer je bila izvršena neka večja tatvina, se je posrečilo prijati Jascchia in Crevatinovo. Tat in tatvica sta kradla rjuhe, platno, odeje in najrazličnejše druge predmete. Sodišče je sestavilo zapisnik vseh njihovih tatvin ter je na podlagi dokaznega gradiva obsodilo Jascchia na 4 leta in 9 mesecev ječe in 3500 lir globe, Crevatinovo pa na 3 leta in 3 mesece ječe ter na 3000 lir globo.

Lev je ušel iz cirkuša. V bližini Pavije je postavil svoj sotor nek cirkuš. Ko se je predstava začela, je občinstvo nenalno razburilo krik: »Bežite, lev je ušel! Nastalo je veliko razburjenje, ljudje so prisiljeni proti izhodu, vsak je hotel priti na prsto. Cirkuško osebje si je med tem prizadevalo, da pojasni, kaj se je zgodilo. Ugotovili so, da je eden izmed levov v trenutku, ko so ga po hodniku spustili v areno k nastopu, podiril ograjo in namesto da bi šel v areno, jo je ubral naravnost med občinstvo. Strelžaji, karabinjerji in vojniki so takoj podvezli vse potrebne, da bi zival ujele, kar se jim je v teku pol ure posrečilo. Med tem je lev na svojem pohodu razpil neko žensko, ki so jo morali zaradi hudih poškodb odpeljati v bolnišnico.

IZ LJUBLJANE

— **Novi grobovi.** Umrl je absolutno tekstilne šole g. Evgen Berni. Na zadnji poti ga bodo spremlili v četrtek ob 15. iz kapele sv. Krištofa na Zalah na pokopališče k sv. Križu. — V Dravljah je primila pešestnica ga. Antonija Kregarjeva, roj. Zakotnik. Pogreb pokojnice bo v petek ob pol 17. iz hiše žalosti, Vodnikova cesta št. 66, na pokopališču v Dravljah.

— **Smrt blage matere.** Pri Sv. Florijanju pri Rogatu je umrla ga. Marija Stefancosa, roj. Marinc, po domače Kranjčeva žena, ki je rodila 9 sinov. Maša zadušnica se bo brala v petek 25. t. m. ob 1/2 7 v cerkvi Srca Jezusovega.

— **Za privatnega docenta matematike** je m'nuli teden filozofska fakulteta ljubljanske univerze izbrala g. dr. Tonca Valsija, profesorja bivše Mestne ženske realne gimnazije. Ugledni naš rojak je pridobil več tehničnih razprav in inozemskih matematičnih revijah. Iskreno mu čestitamo k imenovanju na naš najvišji znanstveni učni zavod!

— **Nov veliki roman** bo začel izhajati v prihodnji številki »Domovinec«. Naslov mu bo »Obsedenec«, napisal ga je L. Douglas. Snov je svojevrstna, nespeta in zanimiva, zato opozarjamo naš tuj čitatelje »Jutra«. S 1. julijem se prične novo polletje in ljubitelji kratkega čtiva stori prav. Če se naroče na »Domovinec«, soj je polletna naročina le 12 lir. V številki, ki je pravkar izšla, je več črtic izpod peresa domačih avtorjev. Daljši, živahno napisani članek opisuje bitko pred 350 leti pri Sisku. Kakor vedno je tudi v tej številki objavljena velika križanka. Posamezna številka »Domovinec« stane le 60 cent.

— **Tretja sklepna produkcija Glasbene akademije** ima na sporedu poleg tujih skladb tudi dela domačih skladateljev Deva in Bravničarja. Naslovja sta: »Jaska« in »Glasbene akademije staniki Jelka (violina) in Stritar Nada (ko. oratorni sopran), prva iz šole priznane goštica in pedagogica Jana Slaisa, druga učenka mojstra Julija Betetta. Obe gojenki se odlikujeta po pristni muzikalnosti, odličnem tehničnem znanju in visoki glasbeni kulturi. Nastop bo v veliki unionski dvorani 25. t. m. ob 19. Prodaja sporedov v Matični knjigarni (3 in 1 L).

— **Četrta sklepna produkcija Glasbene akademije** bo v ponedeljek 28. t. m. ob 19 v veliki unionski dvorani. Na sporedu so petje, orkestralni instrumenti, klavir in komorna glasba. Prodaja sporedov v knjigarni Glasbene Maticе po običajnih cenah.

— **Obvezno cepljenje proti tifusu** vseh ljubljanskih prebivateljev in uslužbencev obratovalnic v živili je končano in so se ga res pripadniki teh poklicev udeležili v prav velikem številu. Vsi, ki iz kakršnegakoli vzroka niso prišli k cepljenju z zaščitnimi tabletami zoper tifus, bodo pa morali svoj izostanek opravičiti. Kakor prejšnja leta je pa tudi letos prostovoljno prišlo prav mnogo ljudi po zaščitne tablete, da se zaverujejo pred to nevarno boleznijo. Tudi letos vsakdo lahko dobi zaščitne tablete ter jih mestni fizikat začne 28. t. m. brezplačno deliti strankam. Mestni fizikat po zaščitne tablete od 28. t. m. dalje deli vsak dan od 8. do 9. ure v svoji ambulanci v pritličju Mahrove hiše.

— **Zadnje cepljenje proti davici** bo v petek 25. t. m. popoldne ob 13 v Mestnem fizikatu v Mestnem domu.

— **Praznično zdravniško dežurno službo** bo vršil od srede od 20. ure do petka do 8. ure zjutraj mestni zdravnik dr. Logar Iv., Rimska cesta 7.

— **Instrukcije.** — Novi (Turški) trg št. 5. Italijanske, nemške, francoske se hitro in praktično lahko naučite v naših počitniških tečajih. Pripravljamo za sprejeme izpite na gimnazijo v tečaju, ki se začne ta dni. Starši! Prijavite svoje otroke! Enako pripravljamo 3- in 4-letne za popravne izpite in malo maturo. Poučujejo strokovnjaki temeljito in vestno. Pojavlja in prijave mel 8. in 12. in med 14. in 16. uro; Novi (Turški) trg 5. Instrukcije.

— **Bogato se vam povrne izdatek,** ako si nabavite Šišovo knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Maticе«. Knjiga je primerna za obiskovalce tečajev, zlasti pa za samouke. Mladina naj ne zamudi prilike, da se nauči knjigo »Glasbene Matice

— **Najprimernejše darilo za dobre uspehe** v šoli, za srečen izid mature, za god, za

rojstni dan, za novomašnike, in za vsako drugo priliko je bibliofilska izdaja Levatičevega Martina Krpana s Perlovimi ilustracijami.

— **Trehamba Flj Van ne skriva koke** pred soncem, marveč Vam jo dela odporno in rjavo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

— **Slike za osebne legitimacije.** Ponaročila po posnetkih Fototurist sprejema Campa Anica, Wolfova 6. (Foto Bem).

— **DOLOREX** tablete proti živčnemu glavobolu. V lekarnah Lir 2.50.

— **Obročkan kantarček**, ki se je pred dobrim tednom zaletel v mestni tehnični oddelek v kreslji na Nabežju 20. septembra, še vedno čaka svojega gospodarja v sobi št. 33 v II. nadstropju.

— **Velike povečane fotografije** po vsaki slikji izdeluje lično in solidno foto BEM, Ljubljana, Wolfova 6.

— **Za stare onemogle Ljubljancane** v mestnem zavetišču na Lajpjevli cesti je poudaril g. inž. Boris Črnigoj 100 L. Dobrotniku izreka mestno poglavarstvo najpogosteje zahvalu tudi v imenu polpiranih.

— **Premog in drva** pri tvrdki »Gorivo«, Karlovška 8. Lastnik Lojze Jeranič mlajši.

— **Nesreče.** Z lpe je padel in se potkol po glavi 10 letni sin žagarja Anton Smole iz Preserja, 22 letna služkinja Marija Kovačeva iz Ljubljane se je vselala v levico. Levo nogo si je zlomila pri padcu 55 letna delavka Antonija Igljeva iz Vrhniče. 37 letno služkinjo Katarino Kčevčarjevo iz Ljubljane je pes ugriznil v levo nogo. 8 letna hčerka kočerja Marija Gradišarjeva iz Velikih Lašč pa si je pri padcu zlomila desnico. Ponesrečenci se zdravijo na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice.

Spodnje štajersko

Prvi deželni dvorec na Spodnjem štajerskem so uredili v št. Pavlu pri Preboldu.

Tu so kmetom na razpolago razni stroji in splot naj bi dvorec postal središče kmečkega življenja v tem okolišu. Kmet naj prinaša zrele pridelke v dvorec, kjer jih lahko tehta na mestni tehnični. V sprejemni dvorani prevzamejo pridelke, v priključni rafajznovalki pa se izplača gotovina ali pa se vpiše v dobro. Kmetu se prihrani čas, ker se vse poslovanje razvija v dvorcu. V veliki mlatilnici se bo žito omatilo na sodoben način, stroji pa se bodo izposojali za majhno odkodnino. Svečana otvoritev je bila v soboto in nedeljo. Prišli so mnogi povabljeni gostje in govorili je poleg drugih zvezni vodja Franc Steindl.

Novi grobovi. V Mariboru so umrli 62-letna upokojenka Jožica Frasova, 67-letni upokojenec Jože Drotenko in 24-letna delavka žena Alojzija Kajzerjeva, ki so jo prepeljali v Ribnico na Pohorju. V Šmartnem na Pakji je umrila 80-letna goslinčarica Antonija Stelbovnikova, rojena Piroškova. Bila je na gasu odlične gospodnje in so jo poznali daleč naokrog. V Poljanah je umrla 55letna zračnica Josipina Golobova, v Ljubljani pri Celju pa bivša gošlinčarica Ana Ropanova, rojena Planiščičova. Nadalje je umrila v Mariboru 45-letna gospa Kali Župčeva, rojena Haljančeva.

V mariborsko bolnišnico so bili pripeljani naslednji poškodovanci: 61-letni posestnik Jože Potočnik iz Prihove je padel s strehe in se poškodoval na obeh ramenih. 32letni Jože Plibešek s Pohorja se je pri napravljanju drv usekal v levo nogo, 17-letni Rupert Cvetko se je hude poškodoval levo nogo pri delu na stavbi. S kolesom sta se ponesrečila 34-letni Pavel Kaniš in 60letna vrtnarica Jožica Petkova, oba iz Maribora. S smrtonosno je 17-letni železnikarjev sin Franc Kovačev v Sludencih po nečešči prestrelil levico.

Talovelski klopi je bil zadnji črt povečan in je dobil novo zvočno aparaturo. 18. t. m. je bila svečana predstava, pri kateri so predvajali bavarski zvočni film »Zenske so bolj diplomati«. Otvoritveno bato o je izpogovoril uradni vodja Kaisefelda.

Zimski obred. Lektor smo poročali je 32letni Leonad Vilhnik 4. maja letos umrl in očeplil Alojza Cimernana in njegovo hčerko Marijo Kovačevico v Budni pri Ptujju. Kmalu po zločinu je bil prijat in zdat poud mariborskim kazenskim senatom obsodjen na smrt. Sodba je bila takoj izvršena.

Nesreče v celjskem okrugu. Ana Vedenička iz št. Lovčevca pri Preboldu je na voznji proti Letušu pala z vozja, ker sta se splašala konja in voz prevrnila. Ranjenka ima hude poškodbe na hrbtu. V škalah je padel rudarju Bažovčarju Avbušu težak kos železa na nogo in mu jo zlomil. 6-letni Franc Leban iz Polgorige pri Laškem se je ponesrečil pri igranju v sobi. 44-letnemu

Janezu Primožiču s Polzele je pri podiranju dreves padlo deblo na nogo in mu jo zlomilo. 56letna Neža Pisencava iz Petrove vasi pa je padla po stopnicah, se hudo poškodovala po glavi in si zlomila nosno kost. 10-letni Anton Turk in 6-letna Silva Čadejeva iz celjske okolice sta se nevarno obezvala s koso. 3letna Francka Dolšakova iz okolice Kozjega pa se je polila z vrelo juho. Roza Stojanová iz št. Jurja ob južni železnici je s kolesom zašla po tovrni avto in je obežala s hudimi poškodbami na glavi in nogah. 75-letni posestnik Franc Gozdnik iz Trnovlja je pal na mokri travi in si pretresel možgane. 48-letni Karel Hrovat iz okolice Zalca si je pri rezanju slame odseknil tri prste na levisi, 26letni Karel Kovše iz Gorenje pa si je na razbiti steklenici prerezal žile na desnici. Vsi ti poškodovanci so bili prepeljani v celjsko bolnišnico.

Z Gorenjskega

Imenovanje. Adolf Hitler je imenoval koroskega pokrajinskega vodjo in državnega namestnika dr. Friderika Rainerja za višjega skupinskega vodjo SS. Državni vodja SS Himler je sporočil dr. Rainerju čestitke.

»O socializmu bodočnosti« je govoril na Goethejevem trgu v Kranju okrožni vodja Leo Kuss. Zborovalce je opozoril na socialne ustanove, ki so bile ustanovljene na Gorenjskem ter je s tem primerjal »socialnem partizanov«. Naglasil je, da si je Adolf Hitler zastavil velike socialne naloge, ki bodo uresničene po zmagoslavem koncu vojne.

Okrožna knjižnica v Kamniku je bila te dni izročena svojemu namenu. Deželni svetnik dr. Doujak je opisal težave, ki so bile združene z ustanovitvijo knjižnice. Manjše knjižnice v kamniškem okrožju bodo od tod prejemale knjige na posodo.

Matere na oddihu. V beljaškem kopališču so se letos prvič zdravile na državne stroške kmečke matere, ki trpe na revnatizmu, srcu ali živcih. 27 mater, odlikovanih s častnim križcem, je prišlo v zdravilišče. Te matere so rodile 185 otrok, 38 njihovih sinov je na fronti. Nadalje je bilo 120 kmečkih mater s Koroskega poslanih na oddih v Kranjsko goru.

Novi grobovi. V Dragomlju je bil pokopan Jožef Kopic, v Predasiju pa Marija Drempetčeva, Anton Basaj in Lovro Škofic.

Za mrtvega bo oglasen Jožef Štuar, rojen 9. septembra 1901 na Jezerskem. Že leta 1928. je odšel zornca in je bil baje uslužben pri Celju v Škofiji vasi blizu Celja. Ker za njim ni več sledu, je sodišče v Kranju oglasilo, da bo Jože Štuar po 31. decembru 1943 proglašen za mrtvega.

Državna tekstilna šola v Kranju sprejema vpise in prijave za prvi letnik. Kakor smo poročali, traja pouk dve leti in se bodo vzgajali tekstilni tehniki. Sprejemajo se gojenci, ki so dovršili mešičinsko ali ljudsko šolo in zadovoljivo obvladajo nemščino.

Tovarniški orkester v Trzinju sestavljajo gospa Strzelba (klavir), inž. Smolig (prva violina), ravnatelj Reinisch (violina), Smole (brač) in dr. Elbert (čelo). Na nečevnem koncertu so izvajali klasične skladbe.

Vsi vodje krajevnih uradov in krajevni poverjeniki za zimsko pomoč v kranjskem okrožju so bili sklicani v Kranj. Uradni vodja Kmetičev je govoril o njihovih nalogah, organizacijski vodja Moser pa je dal navodila za zimsko pomoč in za zbirke v prid Rdečemu križu. Naglasil je, da je zdaj treba storiti vse priprave za prihodnjo vojni zimsko pomoč. Naposled je govoril šolski poverjenik Schulin o političnem položaju in totalni vojni.

Iz Hrvaške

SPORT

Čuvajte sportno opremo!

Koristna navodila za vse, ki se posvečajo sportu

Te dni smo čitali neke — menda v nemških listih — zelo umesten poziv, naslovljen vsem sportnim društvom in vsakomu posamezniku, ki goji katero koli sportno panogo, naj skrbno pazijo na vsak še tako neznaten del sportne opreme, ker jo je v teh časih težko dobavljati novo, nekatere predmete pa morda sploh ni več na trgu. Pobuda je vredna samo posnemanja in zato se nam ne zdí odveč, da nekatera navodila za čuvanje sportne opreme ponastavimo tudi za naše čitatelje, kolikor so sami izvajajoči sportniki.

Predvsem — tako začenja ples s svojimi navesti — je treba paziti na vse predmete iz usnja, med njimi na žoge, ševlje in podobno. Vse usnjene predmete je treba negovati prav posebno skrbno, ker je nakup novih omejjen na zelo majhno količino, ne glede na to, da so površ še silno dragi. Zaradi tega za vaje in treninge ni treba uporabljati najboljših komadov, temveč jih hraniti samo za nastope in tekme. Mokri čevlji in žog ne smemo kar odlagati v prvi kot in jih tam pustiti do prihodnje uporabe, kakor so to sportniki »gobji« zelo radi. Mokra čevlja je treba takoj osušiti, nato natlačiti s časopisnim papirjem ter jih za tem namazati s tenko plastjo kakršne koli maže za ohranjanje usnja. Podobno je treba ravnavati tudi z žogami, ki naj jih nekdo po uporabi osuši in nato na lahko namaže s kakšno mažo. Pri tako shranjenih žogah ne bodo popuščali sivi, razen tega pa bo tudi usnje ostalo mehko in voljno. Majhna popravila je treba izvršiti takoj, ne pa čakati, da je škoda zmerom večja in je komad nazadnje sploh neraben. Gumijasti del nogometne žoge je treba tu in tam na tanko potresti s smruceem in to bo spet pomagalo, da bo »duša« vzdržata dlje kakor zamarnarjama. Na žoge je treba paziti tudi tako, da jih ne brcamo z okovanimi čevlji, pa tudi nogometne čevlje je treba pred vsakim nastopom skrbno pregledati, če kje ne gledajo žebri iz njih, kajti neredko dobi usnje prav zaradi tega hude poškodbe in je potem kmalu neuporabno.

Enako kakor za usnje velja seveda tudi za vsak del sportne obleke, ki jo je treba stalno hraniti sušno, ne pa razmetati umazano in neočisto po kotih, kakor je tudi rado v navadi pri nekaterih sportnikih, ki se niso priučili reda in discipline. Tudi druge kose opreme, kakor na primer razne zaščitne prevleke za kolena, členke itd. je

treba imeti urejene in shranjene na hladnem in suhem prostoru.

Leseno ali železno sportno orodje, kakor kroglice, diske, koplja, zapreke in tega več, kar potrebuje sportnik pri izvajanju lahke atletike, po končanem treningu ne sme oblašati na travniku, temveč ga je treba spraviti ter zavarovati pred močo in vlago, ki ga kvari. Železne vijake pri napravah, ki morajo le ostati na prostem, je treba namazati s posebno mažo, da ne rjavijo. Le skrbno negovane naprave bodo res trpežne in se nam ne bo treba neprestano jeziti nad različni pomanjkljivostmi in jih.

Prav tako je treba štiti vrvi, skakalne vrvice, merila in podobne pripomočke pred vlago; kadar pa se že zmožijo, jih ne gre zalucati v prvo omaro, temveč najprej skrbno posušiti in šele potem spraviti na pravi prostor.

Dragocene predmete svoje opreme, in sicer plašče in zračnice na kolesih, morajo čuvati kolešarji in jih uporabljati res samo za sportne vožnje, pa tudi tedaj dobro paziti nanje, saj je dobava novih komadov združena z različnimi sstnostmi in nemajhnimi stroški.

Malotevlini srečni teniški igralci, ki še imajo zalogo ali vsaj nekaj komadov teniških žog, se bodo na mokrem igrišču rajši odrekli nekaj uram prijetne igre, samo da bodo s tem prihranili nekaj dragocenega blaga, brez katerega ni tenisa. Enako velja seveda tudi za rakete, ki prav tako v mokrem mnogo bolj trpijo kakor v lepem.

Tudi med plavalci je nekaj takih, in sicer so to zastopnice šibkega spola, ki morajo sedaj v vodni dobi paziti na lepa barvasta pokrivala iz gumija, ki jih ne gre preveč izpostavljati soncu, ker potem rada pokajo in jih je treba prekmalu zavreči. Doma je treba plavalne čepice hraniti na zračnem prostoru.

Kdor pazi na sportno opremo in jo skrbno neguje, jo bo imel dlje in se bo kljub vsem težavam lahko še dolgo veselil svoje najbolj priljubljene sportne panoge, sicer pa ga neizbežno čaka, da se bo moral zmerom bolj zadovoljevati z nadomestili, ki pa nikoli niso enakovredna pravemu blagu.

Kar velja za sportnike na severu, to velja za sportnike na jugu in prav isto je treba priporočiti tudi našim. Čuvajte in negujte vsak del opreme, ker tako koristite sebi in celoti!

lastovk pojasmjuje s tem, da se lastovke niso vrtnle zaradi vojnih razmer v območju Sredozemskega morja.

Na Kitajskem izdelujejo vagonc iz bambusa. Iz šlansija poročajo, da je kitajska železniška družba napravila zanimiv poskus. Zgradila je prvi vagon iz bambusovega loča. Nadejajo se, da bo vagon dovolj trden in odporen ter da bo prestal preizkušnjo v prometu. V borbi za avtar-kijo predstavlja bambus na kitajskem področju izredno važno tvorilo. Imenujejo ga »kitajsko jeklo«. Zdj strokovnjaki študirajo, kako bi napravili še leseno lokomotivo, pri kateri bi tudi uporabili bambus.

Hude posledice potresa v Turčiji. Po vesteh iz Turčije je bil potres, ki so ga občutili zadnje nedelje v Adapazarju, precej obsežen in tudi škoda je bila večja, kakor se je prvotno domnevalo. Telefonske in brzojavne zveze med Carigradom in Ankaro so bile pretrgane. V Adapazarju je večina hiš porušeni, poročajo pa tudi o mnogih človeških žrtvah. V Gevji, ki ima 36.000 prebivalcev, število žrtev še ni dognano, govori se pa, da je potres v tem kraju zahteval 10.000 človeških življenj.

Žepna ura na električni pogon. Nekomu urarju v Oslu se je posrečilo izdelati žepno uro na električni pogon. Ura je izdelana po vzorcu najboljših švicarskih kronometrov in teče skoro brez zamude. Vsakdetne zaostaja ali prehiti največ eno sekundo. Ura je v zvezi z majhnim akumulatorjem in mikroskopskim motorjem, ki nadomešča običajno vsakdanje ravnanje žepne ure.

Medved napadl gospodarja

V Codigoru pri Ferrarji je razkaval umetnje s kosmatinci Silvio Cellotti, ki je potoval okrog s tremi medvedi. Živali je razkaval ljudem za mal denar in medvedo so po krotilehvih napotkih izvajali razne atrakcije. Pri nekem takšnem nastopu pa se je največji izmed medvedov sredi predstave vrjel na gospodarja, ga pobil s šapo na tla ter ga hudo ranil na levi roki. Razburjeni prizor je seveda porazno učinkoval na gledalce, ki so se razbežali. Cellotti-jevim tovarišem se je slednjč posrečilo ukrotiti pobesnelega medveda, gospodarja pa so odpeljali v bolnišnico.

Kino v sodni dvorani

Rimsko sodišče se je nedavno poslužilo zanimivega pričevanja. Točiteljica gospa Linda de Silvi se je poskodovala na nosu in se je zatekla k dr. Arturu Mennu, plastičnemu kirurgu, po zdravniški pomoči. Operacija se ni posrečila. Zaradi dokaza o razliki med prejšnjim in sedanjim stanjem nosu so se sodniki poslužili filmskih posnetkov, ki jih je napravil ravnatelj neke rimske klinike prof. Paulucci. Na podlagi filmskega pričevanja je bil dr. Manna zaslisan ter je bilo ugotovljeno dejansko stanje in prid tožiteljci.

Lovec v borbi z orlcma

Dr. Vittorio Martini je v Mondoviju do bro znan lovec. Te dni se je sprehajal z lovsko puško v okolici Valcasotta di Pamparata, kjer je hotel izprazniti orlovsko gnezdo. Njegov povdign ni ostal brez dramatskih zapletljivih. Medtem ko je dr. Martini segel po orlovskem gnezdu, da bi pobral iz njega štiri mladiče, sta se pognala proti njemu dva odrasla orla.

Tragična smrt otroka

V Roviju je bila družina Ramin zaposlena z mlščvo. To prikljo sta porabila 8-letna hčerkca Marija in njen 2letni bratec Pasquale, da sta se oddaljila od domaćih. Nenadoma je se nebo pooblačilo, iz oblakov je začel liti dež, vmes pa je padala tudi toča. Otroka, ki sta se znašla na prostem, si nista znala pomagati drugače, kakor da sta se zatekla v neko jamo, kjer sta bila trenutno zaščitena prel pišem in nalivom. Toda nevihta ni hotela ponehati. Voda je pljuskala vedno na novo iz oblakov in jama, v katero sta se otroka zatekla, se je vedno bolj polnila. Osemletna Marija je spoznala nevarnost ter se je rešila na ta način, da je prebredla vodo. Tekla je k staršem in povedala, kaj se je zgodilo. Ko so svoji prišli do jame, da bi rešili snčka, so našli otroka že utopljenega.

Žrtve pobesnelega bika

Na binkoštno soboto je na planini Neuburg pri Admontu bik posestnika Pichelmayerja napadel dva pastirja in planšarico. 50letnega Damjana Kerna je do smrti pobedel. 7letnega Sebastijana Neuhauserja je hudo poškodoval. 57letni Frančiški Raudnerjevi pa je prizadel lažje poškodbe. O nesreči so znane naslednje podrobnosti:

Pastirja Kern in Neuhauser sta v soboto popoldne iskala nekdo pogrešano telico. Končno sta jo našla v zamočvirjenem breznju, iz katerega si žival ni mogla pomagati. Ker pastirja telice nista mogla potegniti iz brezna, je poslal Neuhauser Kerna k planšaricam po pomoč. Potem ko je Neuhauser tir ure zastoj čakal, da se bo Kern vrnil, je šel sam do pastirskih koč. Kerna ni nikjer našel. Zato so šli Neuhauser, Frančiški Raudnerjev in še nek druga planšarica reševati telico. Spotoma so srečali dotlej vedno mirmega Pichelmayerjevega bika. Zival je Raudnerjevo, ko se ji je približala na nekaj korakov, nenadno napadla in jo s krepkim sunkom vrгла več metrov daleč. Takoj ko se je hotela planšarica dvigniti, jo je bik znova napadel, vrğel na tla in obdeloval z rogovi. Neuhauser je hotel Raudnerjevo pomagati, toda bik je napadel tudi njega. Večkrat ga je vrğel v zrak in potem tako dolgo obdeloval z rogovi, da se ni več premaknil. Medtem sta obe planšarici utegnili zbežati tako daleč, da sta bili izven nevarnosti. Ne da bi mogli staremu Neuhauserju kakor koli pomagati, sta morali gledati iz dajave, kako je bik moza obdeloval. Planšarici sta na poti proti domu opazili ostanke Kermove obleke. Šli sta pastirja iskat in ga končno našli mrtvega. Bil je strašen pogled nani. Bik ga je tako hudo zdelal, da je bilo truplo podobno brezoblični masi. Neuhauserja so pozneje hudo ranjenega prenesli v dolino in prepeljali v bolnišnico.

O tragični nesreči so bili obveščeni tudi orožniki, ki so še v teku noči šli na poizvedovanje. Ker je grozila nevarnost, da bo pobesneli bik napadel tudi nje in ker ga ni bilo moč na noben način odgnati, so šli nad podivjano žival orožniki in lovci z orožjem. Komaj jih je bik zagledal, je začel tuliti in se je zakadil vanje. Nekaj dobro pomerjenih strelcov pa je žival podrla.

Naročite se na »Dobro knjigo«

ZMOTA

Ferenc Kormendi:

Roman

Naša tovarna oddaja škatle tudi Waltrovim in lahko dam svojo tedensko plačo, ker očka ni napravil tega zaradi nas, to moram tudi povedati gospodu pravemu zastopniku, ako naju bo izvolil poslušati, ker vsa ta nesreča se je zgodila zato, ker je očka naenkrat ... očka je namreč že star devet in štirideset let, pa je kljub temu čisto ponorel, ker v sosednji hiši stanuje nek gospa Derekeva. Njen mož se je lani odselil od nje, zato ker ga je gospa Derekeva neprestano strašno poniževala in ko se je priselila v našo sosesčino, se je očka seznanil z njo in od tistega časa ni bilo mogoče izhajati z njim, neprestano samo gospa Derekeva sem, gospa Derekeva tje, a če ima človek še skoraj pederdes let in ima doma štiri člane družine — mamica in moj brat in moja sestra in jaz, jaz pa imam že tudi ena in dvajset let — in mi smo bili vedno pošteni ljudje, ko pa očka noče ničesar slišati in misli samo na gospo Derekevo in neprestano hodi z njo v kavarno in v gledališče in v kino, potem ...

Janko je opazoval igro dekletovega obraza: z živahnimi, naglimi izpremembami je spremljal ta obraz besede, blede in zardeval. Nekomu je to dekle podobno. Le komu je tako podobna? Je iskal po svojem spominu, toda podobnost je bila blede in oddaljena, nikamor ga ni privredla.

Dekle je opazilo, da jo vsemogočni gospod, ki stoji pred njo, z zanimanjem motri. Čutila je, da je njeno pripovedovanje vzbudilo v njem zanimanje, morda celo sočustvovanje. Da, ta gotovo lahko stori vse, ta se bo postavil na njeno stran in ji pomagal. Hlastno je pripovedovala dalje: kako jih je očca znanjarjal, kako so ga vedno bolj pogosto videvali s tisto gospo Derekevo, kako so prihajali sosedje s svojimi govoricami, kako se je ona sama v duhu tresla pred tem, da se bo iz vsega tega porodila velika nesreča. In naпослед, kakšen preplah je nastal prejšnji ponedeljek po vsem majhnem predmestnem svetu, ko se očka ni vrnil iz tovarne in ko so zvečer prišli na stanovanje detektivki ...

»Hm, tako je to. Velika nesreča,« je dejal Janko, ki je dekle utihnilo. »Moral bi seveda poznati ves potek te zadeve, da vam lahko kaj obljubim.«

Zamišljen je gledal predse in v tistem trenutku mu je prišlo na misel, da je dekle podobno Agici Waltrovji in po nekem čudnem naključju se je istočasno domislil Andrejevega glas: »Industrijska velemoč Waltrovih podjetij ...« Da: treba je razumeti, na kaj te veže to dejstvo. Glas mu je zvenel živahno, ko je nadaljeval, obrnjen k zarocenema:

»Lahko vama že zdaj obljubim, da bo Waltrova tovarna z dobro voljo uredila to žalostno zadevo in vama pomagala, ako bo le mogoče. Bomo videli.«

Pozvonil je gosposdični Szabovi, da bi mu čim prej preskrbela spise, nanašajoče se na zadevo Borbelyjeve tatvine. Dekle in njenega fanta je poslal nazaj v čakalnico.

Ko je ostal sam, je postal na mah slabe volje. Prvi njegov proces v tovarni? Lepa stvar! Namesto sklepanja velikih dogovorov, namesto milijonskega procesa, namesto poslov mednarodnega pomena začenja s takole majhno, žalostno zločinsko zadevico. Ali je to njegova stvar? Ni. To je njihova stvar. Njihova velika, smrtno resna stvar. Treba je vse razumeti.

Pri tej misli ga je slaba volja minila in čez kratek čas je z zanimanjem vzel spise od Ilone Szabove. Pa poglejmo tole ...

Koloman Borbely, skladiščnik s tedensko plačo. Evidenca skladišča izkazuje ponovno večje in manjše primankljaje, očitno je tat v hiši. Detektiv spremlja skladiščne nameščence. Trije možje postanejo sumljivi, dva izkažeta svojo nedolžnost, a v skrinji Kolomana Borbelyja v oblačilnici najdejo različne stvari: papir za zavijanje, mnogo škatele peres, cele ducate trakov za pisalne stroje, pečatnega voska in različne druge predmete. Koloman Borbely taji, jeclja, zmeden pojasmjuje, stražnik ga zavoljo tatvine odvede v zapor. Škoda znaša dve sto štedeset pengov.

Janko je dal poklicati Stefana Furedija in Irmo Borbelyjevo.

»Malce sem si ogledal to,« je dejal in listal po papirjih. »Škoda, ki jo je tovarna utrpela, znaša dve sto štedeset pengov. Ako se obvezete da poravnate to vsoto, prekličem tožbo. Koloman Borbely bo seveda izgubil svoje mesto v tovarni, a ne bo kaznovan za tatvine.«

Dekle ni niti prav niti vseh besed, z očmi je gledala v Janko po zraku, potem se je nagnilo.

Torej nima boste storili to, gospod pravni zastopnik! Iskreno se vam zahvaljujem za vašo dobroto. Bog naj vam plača, ker če bi se z očkom zgodilo kaj hudega in bi se to razvedelo in bi prišlo na ušesa Furedijevim, se midva nikoli ne bi mogla vzeti in potem ...

A kakor da je dekle začutilo, da se vse to, kar bi se utegnilo potem zgoditi, po naklonjenosti tega tujega gospoda ne bo zgodilo, da je nevarnost minila: utihnilo je. Janko ju je poslal iz sobe, da počakata na spis. Potem sta oba podpisala vse, kar je bilo treba podpisati. Irma Borbelyjeva si je bila že prihranila šest in štedeset pengov in ta denar, ki ga je bila prinesla seboj, je plačala na račun očetovega »dolga« ter se z mnogimi izjavami zahvale zavezala, da bo točno vsak ponedeljek popoldne prinesla od svoje tedenske plače deset pengov.

Ilona Szabova je kasneje pokazala tovarišem Jankov dopis, tikajoč se prekljca tožbe Kolomana Borbelyja, in jim vse povedala. Vsi so ugotovili, da je novi pravni zastopnik dober človek, da ima srce in socialni čut.

Janko si je dal potem poklicati osobje in je do dveh razpravljal z njim o tem, kaj namerava najprej ukreniti pri ureditvi novega pravnega oddelka.

Ana je doma vzmirjena pričakovala Janka. Ko je prišel, ga je z nežno radovednostjo spraševala o poteku njegovega prvega delovnega dne. Janko ji je vse po vrsti povedal: Prišel je v tovarno, zasedel svoje mesto v krasni, novi sobi, seznanil se s celo vrsto tovarniškega uradništva, dolgo se je pogovarjal z Andnejem o organizaciji celega podjetja, uredil neko nepomembno osebno zadevo, neko neprijetno zadevo nekega skladiščne nameščence, nato je z osobjem razpravljal o vsem, kar je treba najprej urediti, jako prijazni gospodje so ti, ki so mu jih dodelili, in videti je, da imajo sijajne sposobnosti. Drugače se ni nič zgodilo, a je že tega kar dovolj za prvi dan.

3. Večina družin ima svoj posebni besednjak: lastnosti, dogodki in stiki, rodbinske tradicije in praznovanje vtišneje po nekem nagonskem, nemem ukazu zmanjko, ustaljeno, praktično vrednost in skriti, notranji smisel neki besedi, jo popularizirajo alj prepovejo. Ta nepisani zakon je v družini Waltrovih onemogočil uporabo besedo »grd«.

Dogodek izven sporeda

Dve zanimivi nogometni tekmi na igrišču Ljubljane (z začetkom ob 16.30 in 18.)

Današnji praznik ni niti najmanj slučajen in spada v vsakoletni kolektor, toda naši nogometaši takrat, ko se sestavljajo svoje sporede, niti niso računali z njim in tako jim je ostal prost termin, ki je kakor nalašč prikladen za posebno prireditev izven sporeda. Čeprav ni lahko najti v sedanjem okolju nasprotnika, ki bi ga ne poznali do zadnje podrobnosti in vedeli za vse njegove dobre in tudi slabe strani, so naši iznajdljivi organizatorji le našli možnost, da nam bodo danes predstavili dve kombinirani moštvi, o katerih se res ne da reči vnaprej, kako se bosta obnesli.

Kakor smo objavili že včeraj, bodo eno moštvo sestavljali igralci različnih ljubljanskih klubov, ki smo jih iz prejšnjih dob srečavali v drugih dresih, so pa zdaj pojavili ljubljanske nogometne vrste in se povsod udeležujejo z lepimi uspehi. Drugo moštvo bo tvorila kombinirana sestava Ljubljane in Hermesa v tej obliki:

Rožič, Hassl, Gomezelj, Perharič, Serce, Volavšek, Kroupa, Lah, Hacler, Aljančič, Eržen (rezervi: Aljančič II in Gvardjančič).

Moštvo, ki bo torej nastopilo proti včeraj objavljeni enajstorici, je izredno močno in bi mu vsaj po imenih soodlični morali pripisovati več izgledov na uspeh. Pa tudi če ne bo tako, je gotovo, da bosta obe enajstorici zaigrali vse drugače, kakor smo vajeni o prvenstvenih nedeljah, predvsem pa brez nepotrebne ostrosti in prekeranja, ki se tako rada ponavljajo ob drugih prilikah.

V predtekmi bosta nastopili v prvenstveni tekmi rezervni moštvi Hermesa in Marsa, in sicer ponovno, ker je bila prvotno odigrana tekma za točke med njima razveljavljena.

Prireditelj ima tudi svoj dobrodelni namen, ker bodo nekaj dohodkov organizatorji izročili za podporo slepcev, in zato še posebno vabimo prijatelje nogometne igre na čim številnejši obisk.

Spored se bo začel ob 16.30 s predtekmo in nadaljeval ob 18. z glavno tekmo med obema kombiniranim sestavam.

Pokalni turnir za mladino

SK Mars bo priredil v nedeljo 27. t. m. mladinski pokalni turnir po točkah. Udeležiti se ga lahko neomejeno število moštvo. Vse tekme bodo v nedeljo na igrišču Marsa za Kolinsko tovarno z začetkom ob 9. dopoldne.

Tvrduka »Spectrum« je darovala za zmagovalca tega turnirja pokal, drug pokal pa je daroval prireditelj. Če se bo turnirja udeležilo več kako štiri moštvo, bo tretjaplasiрани dobil lično plaketo. Nastopiti sme izključno mladina do starosti 14 let.

Vsi klubi, ki bodo sodelovali na gornjem mladinskem pokalnem turnirju, naj pošlje-

jo svoje delegate v petek 25. t. m. ob 17. v prostore nogometne zveze. Tam bo opravljeno žrebanje in se bodo eventualno pripravile potrebne spremembe propozicij. SK Mars.

V nekaj vrstah

Med raznimi sportnimi prireditvami zadnje nedelje po italijanskih terenih zaslužita posebno pozornost dva ženska lahkoatletska mitinga, s katerima je bila v Turinu in Bologni otvorena prva tekmovalna sezona tudi za zastopnice nežnega spola. Lepši tehnični uspeh je imela prireditelj v Torinu, kjer so nastopile nekatere že znane prvakinje italijanske ženske lahke atletike, ki so tudi letos pokazale prav dobro formo. Med njimi se je odlikovala na najkrajši progi tekmovalka Tagliarferri s časom 12.8. Še bolj viden uspeh pa je dosegla najbolje plasirana Grossi v metu krogle, ki je z znakom 12.33 postavila nov državni rekord, ki je bil to pot izboljšen kar za 10 cm. Vidnejše znanke so dosegle še Zanuttig, ki je v daljnjo skočila 5.10 m in pa Turci v kopju s 35.64 m ter njena najvamernejša rivalinja Ballaben iz Triesta s 34.08 m. Prav dober je tudi rezultat stafete na 4 x 100 m s časom 51 sek., dalje najboljšo mesto Gandinijeve s 37.38 v disku ter Meneghelijeve na 200 m s 26.9.

V Mariboru je preteklo nedeljo gostoval Badner AC in zmagal nad tamkajšnjo vojsko enajstorico s 5:4.

V Celju so gostovali Trboveljčani in so morali v prijateljski tekmi z 2:4 prepustiti zmago domačim.

Oi prejšnjih dogodkov bi hoteli naknadno zabeležiti še naslednje izide, ki gredo v čast hrvatskim nogometašem. Tako je zagrebška Concordija svojo drugo tekmo v Sofiji proti tamkajšnjemu moštvu AC dobila s 6:4, sofijska Slavija pa je pred kratkim dvakrat igrala na zagrebških tleh in obakrat izgubila z 1:2 odtosno 0:1.

Z diskvallifikacijo do enega meseca bodo v bodoče kaznovani vsi madžarski nogometaši, ki bodo simulirali poškodbe, da bi tako dosegli prisojanje kazenskih strelcov in korist lastnega moštva. V nedvomnih primerih bo sodnik take igralce takoj nagal z igrišča, v dvomljivih pa bodo igralci pozneje poslani na zdravniški pregled. Je že tako, da so vsi nogometaši namazani z vsemi mazili in jim je treba povsod po svetu strogo gledati na prste!

s— SK Zabjak. V četrtek 24. junija t. l. igra ob 10. uri dopoldne prvo in rezervno moštvo med seboj trening tekmo na igrišču Hermesa. Istotam igrajo Juniorji z juniorji Hermesa (mladina) ob 9. uri trening tekmo. V petek 25. junija bo ob 19.30 obvezen sestanek prvega moštva in rezerve v klubski sobi. Zaradi nedeljskih tekem se vabijo vsi da se ga sigurno udeležje. Ovsenik. Zadel in drugi sigurno

Križem sveta

Film o življenju madžarskega državnega upravnika Horthyja. Na dan 75. obletnice rojstva madžarskega državnega upravnika Horthyja so v nekem rimskem kinematografu predvajali film o njegovem življenju. Bil je nazočih več ministrov ter predstavniki Nemčije, Japonske, Španije in drugih prijateljskih držav.

Carigradčani se na debelo ženijo. V mesecu maju je bilo na poročnih uradih v Carigradu poročenih 1128 parov. Praviyo, da je to rekordna številka.

Teden snažnosti v Bukarešti. Mestni fizikat v Bukarešti je odredil, da bo od 21. do 28. junija v rumunski prestolnici »teden snažnosti«.

Uničevanje Maginotove črte. Nemški listi poročajo, da bodo na Maginotovi črti odstranili vse železobetonske ovire, da bo ozemlje zopet uporabno za poljedelsko proizvodnjo. Vsak dan odstranijo z enim sa-

mim grebalom do 100.000 takšnih »Maginotovih zob«.

Civilna mobilizacija v Bolgariji. Po sklepu ministrskega sveta so bili vsi nameščenci državnih, občinskih in javnih oblastev, ki imajo opravka z vojnima gospodarstvom, civilno mobilizirani.

Ogrlica Napoleonove žene na javni dražbi. Iz Buenos Airesa poročajo, da je bila te dni na javni dražbi ogrlica Josephine Beauharnaisove, prve žene cesarja Napoleona Bonaparta. Ko je bil Napoleon zaljubljen v Josephino, ji je poklonil ogrlico, ki je bila sestavljena iz štiridesetorice velikih stičnih demantov. Blesk teh demantov se čudovito prepleta in izpopolnjuje. Ogrlica je bila prodana za 8 milijonov lir.

Madžarska brez lastovk. Ravnatelj ornitološkega zavoda v Budimpešti izjavlja, da so ugotovili letos na Madžarskem izredno majhno število lastovk. Izostanek

Rešitev naloz 22. t. m.:
285. Manometer je priprava, ki meri pritisk plinastih teles.
286. Avguri so bili v starem Rimu koleglj duhovnikov, ki so napovedovali dogodke, zlasti izid kakšnega podjetja, po ptičjem letu.
287. Markiza Brinvillierska je bila zloglasna francoska zadržupljevalka iz 17. stoletja.
288. »Skladatelj ustvarja«

Kaj vem, kaj znam?

- 289. Kaj je »zlato pismo«?
- 290. Kdo je zložil opero »Pikova dama« in po katerem delu?
- 291. Koliko meri »1 voz«?
- 292. Zaboječki oranž.

○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○
○	○	○	○

Na trgu smo videli zaboječek s 16 predelki, kakor kaže zgornja slika, v vsakem predelku je bila lepo zavita oranža. Pri tem smo si mislili: Kako bi morali v malo večjem zaboječku razporediti predelke, da bi imeli v 4 vrstah po 5 oranž?

Po 10 letih je spregovorila

Na kliniki Fürsta Weimderja v Berlinu se je že delj časa zdravila Eva Friedlander, ki je onemela pred desetimi leti. Zdravniki so se na vso moč trudili, da bi ženo ozdravili, toda niso imeli sreče. Ko je vodilni zdravnik izvedel, da ima žena dva sinova pod orožjem, je poskušal s svojevrstnim trikrom. Sporočil je nekega dne pacientki, da sta njena sinova na ruskem bojišču pala. Ta vest je dosegla začetni učinek. Friedlanderjeva je planila kvikšu in zavpila: »Ni res, gospod doktor, ne more biti res, povejte mi čisto resnico!« Po teh besedah se je onesvestila. Uro pozneje je prišla zopet k sebi in tedaj ji je zdravnik povedal, da si je vest o smrti njenih sinov

izmisliš samo zato, da bi ji povrnil dar govora. To se mu je posrečilo, kajti ženska se je popolnoma pomirila in govorila normalno kakor pred desetimi leti.

V levji kletki je igrala na harmoniko

Marija Margonari iz Parme je stavila z nekim brivcem 1000 lir, da bo stopila v levjo kletko nekega odtotnega cirkausa ter zaigrala na harmoniko več komadov. Stavo je dobila. Lastnik cirkausa ji je dovolil, da je med predstavo z leve vstopila v kletko ter odigrala na instrumentu obljudbeni repertoar. Levi so ves čas pobožno poslušali, čeprav niso Margonarije preji nikoli videli. Občinstvo je sprejelo točko z velikim odobravanjem.

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. — 30, za drž. in prov. takso — 60, za dajanje naslova ali šifro L. 2. Najmanjši iznos za te oglase je L. 7. — Za ženitnice in dopisovanje plačati za vsako besedo L. 1. — Za vse druge oglase L. — 60 za besedo, za drž. in prov. takso — 60, za dajanje naslova ali šifro L. 3. — Najmanjši iznos za te oglase je L. 10. —

Hišni posli dobijo službo

Boljše dekle
(tudi starejša mož) k dve- ma osebama za vsa hišna dela, iščem. Naslov v vseh posl. Jutra. 10504-14

Siviljsko pomočnico
na dom se išče. Naslov v vseh posl. Jutra. 10449-14

Gosp. pomočnica
se sprejme takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 10490-14

Kuharica
ki opravlja vsa hišna dela (tudi kuhinjska) za dve osebi, stalno službo pri boljši družini 2 oseb. Plača 400 lir. Naslov v vseh posl. Jutra. 10495-14

Kuharico
pridno, ki opravlja tudi druge hišne dela, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna«. 10485-14

Delavca
zanesljivega in vestnega, za delo na skladišču, sprejme Čebin, Wolfova 3. 10487-14

Služkinjo
pridno in pošteno, iščem za samostojno gospodinjstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop čimprej«. 10480-14

Hišni posli iščejo službe

Kuharico, samostojno, ki opravlja tudi ostala hišna dela, išče strojni zakonski par. Ponudbe in zahtevki plaše na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva in zanesna«. 10455-1

Kuharica
z dolgoletnimi izkušnjami išče službo k boljši družini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva kuharica«. 10473-1

Uradništvo dobi službo

Blagajničarko
za trgovino, večja pisarniških del in strojeplaj, sprejemim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prednost znanje italijanske«. 10458-24

Zasluznik

Frizerko
dobro mož, sprejemim takoj ali po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Frizerka«. 10490-3

Frizersko pomočnico
sprejemim v stalno službo. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 10498-3

Šivilje za moško
perilo sprejemim na dom. Mikar, Šelenburgova ul. 10524-3

Akviziterje (-ke)
spodobne, za prodajo knjig iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Reden zaslužek«. 10505-3

Nujno iščem
brivca-frizerja za poslovanje, ter frizerko, dobro mož, plača doba. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno iščem«. 10483-3

Fotomanufaktorist
Leica-specialist in reporter išče namestive. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Specialiste«. 10477-3

SUHE GOBE

po najvišji dnevni ceni kupuje Sever & Komp. 289-7

Odpadke
krojaške in šiviljske, kupujemo. Hrenova ulica 8. 10096-7

Otroški voziček
globok, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Cizac«. 10525-7

Revena maži
štrih otrok, moči invalid, bi poceni kupile otroški voziček, globok ali šperni. Naslov v vseh posl. Jutra. 10494-7

Voz (dira)
na štirih kolesih do 500 kg posilnosti, kupi-Papircele Lepodvorska 25. 10497-7

SUHE GOBE
kupujem po najvišjih dnevni cenah

M. Geršak, LJUBLJANA,
Prečna ulica št. 4

Otroško posteljico
belo, dobro ohranjeno, z žimnico in mrežo kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cizac«. 10464-7

Brizgalno pištolo
za grafično in risarsko obrt, ter manometer, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pištola«. 10483-7

Plačamo zelo dobro
za stare bicikle, bicikle, koljgume, motorna kolesa ter gume za motorna kolesa. Gasogeno-Merkur, Puharjeva 6. 10510-7

Majhen hladilnik
električni, tudi rabljen ali dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Električni hladilnik«. 10478-7

Knjige

Iz l. 1916 Pratiko
ali Mohorjeve koledar kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »50 lire«. 10535-8

Avto, moto

Naprodaj DKW
Cabrillomarina. Poizve se Vrtača 14, Ogorelec od 13. do 15. ure. 10441-10

Sachs motor,
zadnji model v odličnem stanju, kupim. Gasogeno-Merkur, Puharjeva 6. 10508-10

2 avtomobila
poltovarna, DKW in Fiat 503 v dobrem stanju, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 10467-10

Motorno kolo
200 in 250 cm. v odličnem stanju se prodaja. Ambroz, meh., Ciril-Metodova 71. 10497-10

Motorno kolo
DKW, 100 ccm, ugodno prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 10502-10

Kolesa

Žensko in moško
kolo kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 222«. 10520-11

Razprodaja koles
nekaj damskih in moških, najboljših znamak po zelo ugodni ceni. Suštarščič, mehničar, d. l. P. (Pigovec, levo dvorišče). 10509-11

Kolesa
predeležje v tričiklu. Prenavljiva, izvršna vsa popravila po zmeri cen! L. Ambroz, meh., Ciril-Metodova 71. 10499-11

Več tričikljev

nekaj rabljenih, nekaj novih, prodaja po nizkih cenah Suštarščič, mehničar, d. l. P. (Pigovec, levo dvorišče). 10511-11

Moško kolo
»Pucle, malo rabljen, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 10411-11

Moško kolo
in žensko, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kolo«. 10496-11

Kolesa
v vsakem stanju in kolose gumi plaše, zračnice, kupim po najvišji ceni: mehnik L. Ambroz, Ciril-Metodova. 10498-11

Damsko kolo
tudi v slabem stanju ali samo okvir brez armatur, kupim. Hinko Privšek - Ljubljana, Kolodvorska 7, hiša Ekonom. 10471-11

Moško kolo
dobro ohranjeno, z vsemi približniki, kupim. Frankl Puharjeva 5. 10479-11

Kuhinjsko opravilo,
novo, in že rabljeno kredenco poceni prodam. Mikar, Lenčič, Šiška, Vodnikova 116. 10537-12

Jedilnica:
2 emari in 1 miza iz orehovega lesa ter 1 železna otroška postelja ugodno naprodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 10530-12

Prodamo
več kuhinjskih kredenc, predelano steno, gugalnik stol, hrastovo pisalno mizo s 7 predali, starejši pisalni stroj, pločevinaste in lesene umivalnice, razne mize, veliko stojče ogledalo za krojače ali šivilje, otroško posteljo, stensko uro, karnise in druge proda trgovina »Ogled«, Mestni trg 3 (vhod sklozi vež). 10469-12

Jedilnica
stena, nemški slog, dobro ohranjena, za zelo ugodno prodajo. Škrabova 4. 10420-12

Zaloga pohištva
mizarskih tvrdk Rok Berič in Franc Senk se nahajata v Šiški na Goledarjevi c. 95. Skladišče je odprto vsak dan samo od 14. do 15. ure. 10512-12

Sbrinsko spalnico
dobro ohranjeno, sobno kredenco in Hohner harmoniko, prodam. Černik, Poljanska 13-1. 10488-12

Oblacila

Damski kostum (jopa)
novi, se prodaja. Naslov v vseh posl. Jutra. 10516-13

Moško obleko
dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »50 lire«. 10511-13

Knjige

Isčem delavnico
za mirno obrt na dve št. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna obrt«. 10393-13

Lepo pisarno
opremljeno, s prostim vhodom in centurami, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Svetla pisarna«. 10514-23a

Trgovski lokal,
center Ljubljane, oddam takoj. Nizka najemna. Naslov v vseh posl. Jutra. 10526-19

Stanovanje

1000 lir nagrade
dam osem, ki mi odda ali odstopi 2-sobno stanovanje. Naslov: Hirska 12, petrič. 10390-21a

Stanovanje

Lepo 2-sobno stanovanje
s kabineto in kopalnico se prodaja za 250.000. Naslov: Hirska 12, petrič. 10390-21a

Lepo parcelo,

sončno, na Mirju, prodam za 255.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »853 kvadr. metrove«. 10541-20

Lepo parcelo
ob Blewosovi c. 720 kv. m veliko prodam za 280.000 lir. Samo resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zljava dvotransdromopne«. 10540-20

Prodaj
kompleks 9.000 kv. m na suhem gramoznem terenu za »dva« trondromopne in viš za 1.000.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ob glavni cesti«. 10355-20

Stavbno parcelo
ob Olovski cesti, prodam po ugodni ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »K-motivac«. 10491-20

Industrijske parcele
od 500 kv. m dalje, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Industrija«. 10493-20

Vilo
z lepim vrtom ob tramvajski postaji prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vrta«. 10492-20

Vrt 2000 kv. m
obdelani, sadni in zelenjadni ob vsem malega grabana. Cesta Mestni Log. Naslov v vseh posl. Jutra. 10473-20

Kupim travnik
od 5-20.000 kv. m kjer koli. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra krmava«. 10440-20

Kupim hišo
ali zemljišče, kjer koli do 750.000 Lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Obtina«. 10439-20

Visokoprtilično hišo
2 trišobna stanovanja ter lepim vrtom, prodam v severnem delu za 230.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nova hiša«. 10438-20

Kupim parcelo
za 150.000 Lir, eventualno več. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sem interese«. 10437-20

Naprodaj:
Hiša dvonadstropna za Bežigrad. Hiša dvonadstropna v Šiški. Hiša pritlična v bližini pivovarne Union. Hiša enonadstropna v Šiški. Hiša visokoprtilična v severnem delu. Vrt 2.000 kv. m vrta v Šiški. Hiša enonadstropna pri sv. Petru. Realiteta pisarna Zajec Andrej, Tavčarjeva ul. št. 10. 10436-20

Njivo
približno 8400 kv. m, tudi dvakrat po 4200 kv. m, prodam naravnost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blizu tramvajev«. 10114-20

Lokali

Isčem delavnico
za mirno obrt na dve št. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna obrt«. 10393-13

Lepo pisarno
opremljeno, s prostim vhodom in centurami, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Svetla pisarna«. 10514-23a

Trgovski lokal,
center Ljubljane, oddam takoj. Nizka najemna. Naslov v vseh posl. Jutra. 10526-19

Stanovanje

1000 lir nagrade
dam osem, ki mi odda ali odstopi 2-sobno stanovanje. Naslov: Hirska 12, petrič. 10390-21a

Stanovanje

Lepo 2-sobno stanovanje
s kabineto in kopalnico se prodaja za 250.000. Naslov: Hirska 12, petrič. 10390-21a

1-sobno stanovanje

in mostu hišnika v arealni lesta zamenjam samo za isto. tako stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj ali pozneje«. 10456-21

Sobo odda

Opremljena soba
lepa, sončna, mirna, s posebnim vhodom se odda. Korosčeva 1, Moste. 10437-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in soprobrno kopalnico, odda 1 ali 2 osebama. Naslov v vseh posl. Jutra. 10491-23

Sobe išče

Prazno sobo
ali 2 prazni sobici išče soliden domačin s čistim pohištvom in lastno postrežbo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zračno in čisto«. 10506-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom v mestu išče soliden gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miren, obkret«. 10530-23a

Opremljeno sobo
lepo, z uporabo kopalnice v centru mesta išče boljši gospod domačin v stalni službi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Event. s hrano«. 10317-23a

Opremljeno sobo
z souporabo kuhinje išče zakonski par brez otrok za takoj ali za 1. julij. Prvenstveno želi graditi ali Mirju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažno«. 10452-23a

Opremljeno sobo
z uporabo kuhinje, išče zakonski par Ljuto perilo. Teden plašnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dom«. 10439-23a

Prazno sobo
parkeirano, išče domačin. — Plačam zelo dobro. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poseben vhod«. 10482-23a

Opremljeno sobico
preprosto, blediš kjerkoli v notranosti bloka, išče mirna gospodinja za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 10474-23a

Zemljišče

Poznanstvo
zaradi ženitve želi osamljeni gospod. Dopolnje. Na ogl. odd. Jutra pod »Bodite sreča«. 10529-25

Glazbila

Rabljene gramofone
in plošče zopet kupuje po zvisanih cenah tvrdka »Eveste, Prešernova ul. 4«. 38-38

Klav. harmoniko
ugodno prodam. Homan Ela, Sv. Petra c. 81, dveriške — veža. 10495-36

Trgovski lokal,
center Ljubljane, oddam takoj. Nizka najemna. Naslov v vseh posl. Jutra. 10526-19

Stanovanje

1000 lir nagrade
dam osem, ki mi odda ali odstopi 2-sobno stanovanje. Naslov: Hirska 12, petrič. 10390-21a

Stanovanje

Lepo 2-sobno stanovanje
s kabineto in kopalnico se prodaja za 250.000. Naslov: Hirska 12, petrič. 10390-21a

Lepo 2-sobno stanovanje
s kabineto in kopalnico se prodaja za 250.000. Naslov: Hirska 12, petrič. 10390-21a

Črna denarnica
s 7 lirami in 3 klički se je izgubila v nedeljo med Ilirijo in Delavskim domom. Naiditeelj se naproša, da jih vrne v ogl. odd. Jutra. 10538-28

Izgubil sem

jošič in šop ključev od Zelene poti do Ceste na loku. Pošten najditelj naj isto proti nagradi vrne v ogl. odd. Jutra. 10451-28

Stroji

Stroj za popravljanje nogavic,
strojne igle, tudi za ročno uporabo, prodam. Ogled v trgovini Čelovnar, Rimska cesta 2. 10536-29

Šivalni stroj
pogrejljiv, okrogel čolnuček, šiva naprej in nazaj, skoraj nov, prodam. Adamič, Pred Škofljo fjo 19. 10513-29

Dva čevljarska
levarčna stroja prodam. Zarnik, Via Verdi 9, pritičje. 10518-29

Elektromotor
jakosti 8-10 HP, 1400 obratov na minuto, kupim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjen 111-«. 10453-29

Šivalni stroj
»Singer«, novi, pogrejljiv, se prodaja. Ogled samo dopolnje. Podmilškova 25. 10496-29

Šivalni stroj
»Pfla« in globok voziček, lep, naprodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 10482-29

Informacije

Previdi, prošnje, prepisi, razmnoževanja, informacije »SERVIS BIRO«, Šelenburgova ul. 4 tel. št. 2109

Pridelki

Košnjo
prvovrstne mrve in otave 13.000 kv. m na »Rakov« jelišču se resnemu interesentu takoj ugodno odda. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10503-33

Suhe gobe
po najboljših dnevni cenah, kupuje Grigore & Co. Ljubljana (dveriške levarne »Evropa«). 10501-38

Konjski gnoj
zamenjam za seno. Kircher, Alejeva 10. 10470-38

Vajencičke

Vajenca
sprejemim za tapetiranje obrt. Vrhovec Ivan, Blewosova 7 dveriške. 10414-44

Raznašalca (-ko)
za cvetličarno, urnega in postnega, sprejemim. Naslov v vseh posl. Jutra. 10532-44

Kraljica pa je odgovorila: »Sinko moj, čeprav je tvoja nevesta samo oglarjeva hči, boš z njo v resnici srečnejši kakor s katero koli tistih bogatih in nadutih! Tvoja nevesta je ponižna, a kdor se ponižuje, bo povisan! Ni iz plemstva, toda ima plemenito srce in to, dragi moj sinko, je dragocenejšje kakor biseri vsega sveta!«

Umrl nam je naš ljubljani sin in brat
Evgen Berán
absolvent tekstilne šole
Pogreb bo v četrtek, dne 24. junija t. l. ob 3. uri popoldne z Zal — kapele sv. Krištofa — k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 22. junija 1943.
ZALUJOČA ROBBINA BERAN

Zahvala
Izrekamo vsem prijateljem in znanecem, ki so spremlili našega nepozabnega očeta, gospoda
Frana Šemrova
poštnega tajnika v pokoj
Na zadnji poti, najtoplejšo zahvalo. Posebej se zahvaljujemo njegovim sošolcem-maturantom, njegovim poštnim kolegom, kolegicam in drugim stanovskim tovarišem, R. Questuri za njih poštvovalnost ter za naklonjeno cvetje.
Maša zadržana se bo brala v ponedeljek, dne 28. t. m. ob 7. uri v cerkvi sv. Jakoba.
Ohranite rajnega v dobrem spominu.
Ljubljana, dne 23. junija 1943.
ZALUJOČA OBITELJ SEMROV

RACCOGLITORI PRODOTTI ERBORISTICI
fate offerte campione aggl Stabilimenti
C. E. A. BONOMELLI - Piazza Emilia 1 MILANO

ZBIRALCI ZELISČ
pošljite ponudbe z vzorci zavodom

STRUZNICE
SHAPINGE
REZKALNE
BRUSILNE
POLIRNE
VRTALNE
IN DRUGE STROJE

dobavi iz tukajšnjega skladišča tvrdka

GUSTAV LEVIČAR
LJUBLJANA, Medvedova 14

STROJNIKA
išče gradbeno podjetje za cestni parni valjar. Kraj dela: Cesta Ljubljana-Planina. — Ponudbe z navedbo prakse na oglasni oddelk Jutra pod »Cestac«. — Nastop takoj. Plača po dogovoru. J-755

Umrla nam je naša